

Att fånga en "gädda": hur brottsprovokation rättfärdigas av Dumpen och institutionella aktörer

Av: Elin Ruckle, Jennifer Lindow och Moa Clair

LUNDS UNIVERSITET
Rättssociologiska institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)
Vårterminen 2026

Handledare: Hedvig Obenius

Examinator: Patrik Olsson

Antal ord: 17 596

Förord

Denna uppsats är resultatet av en utmanande men utvecklande process som gett oss nya insikter och en fördjupad förståelse för akademiskt skrivande.

Vi vill rikta ett särskilt tack till vår handledare, Hedvig Obenius, för ditt engagemang och dina värdefulla synpunkter genom arbetets gång. Din vägledning har varit av stor betydelse för oss. Vi vill även tacka kursansvarig Patrik Olsson för en väl genomförd kurs och goda förutsättningar för uppsatsskrivandet.

Avslutningsvis vill vi också tacka varandra för ett gott samarbete, präglat av engagemang, givande diskussioner och en gemensam strävan att ro arbetet i hamn.

Trevlig läsning!

Abstract

This study examines how provocative investigative methods in cases of child sexual abuse are presented, negotiated and justified across different contexts, with particular focus on institutional texts and material produced by the non-institutional actor Dumpen. The aim is to analyze how such methods are justified, how risks are managed, and how arguments and problem representations compare across the materials. The study is based on a qualitative content analysis of the Swedish governmental inquiry (SOU 2025:109), associated consultation responses from institutions and columns published by Dumpen.

The analysis draws on theories of moral panic and the risk society, enabling an understanding of how threats, risks, and social responses are framed. The findings show a shared understanding across materials that child sexual abuse constitutes a serious societal problem, thereby justifying more far-reaching measures. However, the materials somewhat differ in how the problem is defined and how risks are understood.

The institutional material is characterized by a logic of balancing risks such as due process and personal integrity against the need for effective crime control. In contrast, Dumpen's material presents a more morally charged and emotionally amplified problem framing, emphasizing the severity and urgency of the threat while largely downplaying or omitting potential risks.

Overall, the study shows how the boundaries of acceptable crime control are continuously renegotiated in relation to social norms, perceived threats and action demands. The study thus contributes to a deeper understanding of how legal principles are challenged and reinterpreted through the interaction between formal and informal actors.

Nyckelord: brottsprovokation, pedofiljägare, rättfärdigande, sexualbrott mot barn online

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	1
1.1 PROBLEMFORMULERING OCH RÄTTSSOCIOLOGISK RELEVANS	2
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	3
1.3 AVGRÄNSNINGAR	4
1.4 DISPOSITION	4
2 BAKGRUND	5
2.1 DUMPENS VERKSAMHET	5
2.1.1 <i>Dumpens metoder</i>	5
2.2 RÄTTSLÄGET: BROTTSPROVOKATION	6
2.2.1 <i>Praxis rörande brottsprovokation</i>	6
2.2.2 <i>Lagfästa principer</i>	7
2.2.3 <i>Nya bestämmelser och en möjlig rättsutveckling</i>	7
2.3 FÖRSLAGET OM SÄRSKILDA PROVOKATIVA ÅTGÄRDER	8
2.3.1 <i>Förutsättningar och krav</i>	8
2.3.2 <i>Tillämpningsområde</i>	9
2.3.3 <i>Särskilda förfaranderegler vid allvarliga sexualbrott mot barn</i>	9
3 TIDIGARE FORSKNING	10
3.1 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT / SÖKSTRATEGI	10
3.1.1 <i>Inkluderings- och exkluderingskriterier</i>	12
3.2 DESKRIPTIV ANALYS	12
3.3 TEMATISK INNEHÅLLSANALYS	13
3.3.1 <i>Risk- och säkerhetsdiskurs</i>	13
3.3.2 <i>Lagstiftningens eftersläpning och behovet av samverkan</i>	15
3.3.3 <i>Spänningar i samverkan: rättsväsendets relation till privata aktörer</i>	18
4 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	20
4.1 MORALPANIK	20
4.1.1 <i>Motivering</i>	21
4.2 RISK- OCH SÄKERHETSSAMHÄLLET	22
4.2.1 <i>Motivering</i>	23
5 MATERIAL OCH METOD	24
5.1 STUDIEDESIGN	24
5.2 MATERIAL OCH URVAL	24
5.3 ANALYSMETOD: KVALITATIV INNEHÅLLSANALYS	25
5.4 METODOLOGISKA OCH ETISKA ÖVERVÄGANDEN	27
5.4.1 <i>Metodologiska överväganden</i>	27
5.4.2 <i>Forskningsetiska överväganden</i>	28
6 RESULTAT	29
6.1 PROBLEMFORMULERING	29
6.1.1 <i>Dumpens problemformulering</i>	29
6.1.2 <i>Utredningens problemformulering</i>	31
6.1.3 <i>Remissinstansernas problemformulering</i>	32
6.2 MOTIVERING AV ÅTGÄRDER	33
6.2.1 <i>Dumpens motivering</i>	33
6.2.2 <i>Utredningens motivering</i>	34
6.2.3 <i>Remissinstansernas motivering</i>	35
6.3 AVVÄGNING AV RISKER	36
6.3.1 <i>Dumpens avvägningar</i>	36
6.3.2 <i>Utredningens avvägningar</i>	38
6.3.3 <i>Remissinstansernas avvägningar</i>	40

6.4 SPRÅKBRUK	42
6.4.1 <i>Dumpens språkbruk</i>	42
6.4.2 <i>Utredningens språkbruk</i>	43
6.4.3 <i>Remissinstansernas språkbruk</i>	43
7 ANALYS	44
7.1 EN GEMENSAM PROBLEMBILD KRING SEXUALBROTT MOT BARN – SÄKERHETEN FÖRST	45
7.2 AKUTA HOT OCH STRUKTURELLA RISKE – TVÅ SÄTT ATT SE SAMMA PROBLEM	46
7.3 ETT BEGRÄNSAT RÄTTSSYSTEM - FRAMVÄXTEN AV ALTERNATIVA SÄKERHETS AKTÖRER?	48
7.4 RÄTTSSÄKERHET OCH RISKHANTERING – BALANSGÅNG ELLER HINDER?	50
8 SLUTSATSER OCH AVSLUTANDE DISKUSSION	52
9 REFERENSLISTA	56
10 EMPIRISKT MATERIAL	61
11 BILAGOR	66
BILAGA 1. SÖKORD OCH BLOCK FÖR LITTERATURSÖKNING ETT	66
BILAGA 2. SÖKORD OCH BLOCK FÖR LITTERATURSÖKNING TVÅ	66
BILAGA 3. SÖKNING ETT – EBSCOHOST	66
BILAGA 4. SÖKNING TVÅ – SocINDEX	66
BILAGA 5. DESKRIPTIV ANALYS AV TIDIGARE FORSKNING	67
BILAGA 6. KODNINGSSCHEMA	70

1 Inledning

”Den nya lagen öppnar dörrar som tidigare varit stängda [...] Att arbeta på det sätt som vi på Dumpen har visat är möjligt” (Dumpen 2026a).

Så uttrycker sig företrädare för Dumpen om det som i offentlig debatt benämnts ”Lex Dumpen”. Begreppet syftar främst på de lagändringar som ikraftträdde 1 april 2026, där straffansvaret för försök till brott utvidgades till att även omfatta situationer där fara för brottets fullbordan varit utesluten till följd av brottsbekämpande myndigheter (Prop. 2025/26:49, s. 4). Lagändringen innebär att polisen kan använda lockbeten i chattar för att identifiera förövare och att dessa kan dömas för försök till exempelvis sexualbrott mot barn, trots att ”barnet” varit en polis (ibid., s. 52, 55).

Lagändringen aktualiserar frågor om hur långt brottsbekämpande aktörer bör tillåtas gå och vilka metoder som kan anses godtagbara inom rättsstaten. Frågan har blivit alltmer omdebatterad i takt med att sexualbrott mot barn fått större utrymme i politisk debatt och media, samtidigt som digitaliseringen skapat nya förutsättningar för brott. I detta sammanhang har inte bara rättsväsendets arbete intensifierats, även aktörer utanför formell rätt, såsom Dumpen, har intagit en aktiv roll.

Dumpens verksamhet bygger dels på användningen av provokativa metoder för att avslöja ”gäddor”, alltså misstänkta pedofiler, dels på offentliggörandet av dessa genom konfrontation och uthängning (Nilsson 2022; Dumpen 2026b). Verksamheten har väckt starka reaktioner. Å ena sidan ses den som ett nödvändigt komplement till ett otillräckligt rättssystem (Bäckström Johansson 2026), å andra sidan kritiseras den för att undergräva rättssäkerhetsprinciper som oskuldspresumtion och rätten till en rättvis rättegång (Barragan 2023).

I betänkandet *Särskilda provokativa åtgärder* (SOU 2025:109), som kan förstås mot bakgrund av denna utveckling, föreslås dessutom utökade befogenheter för brottsbekämpande myndigheter att använda brottsprovokation. Även mer avancerade metoder, som användningen av material genererat med artificiell intelligens (AI),

diskuteras. Att brottsprovokativa metoder nu föreslås få en utökad roll inom formell rätt synliggör hur gränsen för acceptabel brottsbekämpning inte är given, utan kontinuerligt omförhandlas.

Samtidigt som staten föreslår arbetssätt som i viss mån liknar Dumpens har Dumpens ansvarige utgivare dömts för yttrandefrihetsbrottet grovt förtal (se Göteborgs tingsrätts dom meddelad 2024-01-05 i mål nr B 6005–24). Domen illustrerar hur vissa delar av verksamheten, särskilt offentliggörandet av enskilda individer, inte anses förenliga med gällande rätt. Detta fångar en central spänning i samtida brottsbekämpning: relationen mellan formella och informella aktörer, samt frågan om vilka metoder som anses acceptabla i kampen mot sexualbrott mot barn.

1.1 Problemformulering och rättssociologisk relevans

Historiskt har svensk rätt intagit en relativt restriktiv hållning gentemot provokativa metoder, med hänvisning till grundläggande rättsstatliga principer såsom rättssäkerhet, proportionalitet och skydd mot statligt maktmissbruk (Axberger 1989, s. 16). Samtidigt visar forskning att förutsättningarna för att bekämpa sexualbrott mot barn förändrats i grunden i takt med digitalisering och teknikutvecklingen (Hamilton & Brennan 2025, s. 887–888; Holt, Cale, Leclerc & Drew 2020, s. 1). Detta har bidragit till ett växande glapp mellan brottslighetens utveckling och rättssystemets förmåga att hantera den (Hamilton & Brennan 2025, s. 890–891; Holt et al. 2020, s. 3; Tselenti et al. 2025, s. 988–989).

I detta sammanhang har informella och icke-institutionella aktörer som Dumpen vuxit fram, vilka med egna metoder försöker identifiera och exponera misstänkta gärningspersoner i syfte att skydda barn. Parallellt pågår en utveckling inom det formella rättssystemet, eller det som i studien förstås som institutionella sammanhang, där det nya lagförslaget öppnar för mer långtgående och tekniskt avancerade former av provokation. Exempelvis föreslås möjligheten att använda AI-genererat material föreställande barnpornografi, för att identifiera och lagföra sexualbrottslingar (SOU 2025:109, s. 190). Förslagen väcker komplexa rättsliga och etiska frågor, inte minst i relation till rättssäkerhet, samtidigt som dess konsekvenser ännu inte är överblickbara och kan utmana traditionella gränsdragningar kring vad som utgör ett brott, skada och

brottsoffer. Dessutom aktualiseras frågor om vilka risker som anses acceptabla, hur dessa vägs mot varandra och hur de framställs i argumentationen. Detta är särskilt intressant eftersom både Dumpen och lagförslaget utgår från målet att skydda barn, samtidigt som de kan skilja sig åt i hur problemet definieras, förstås och hanteras.

Mot denna bakgrund uppstår en central rättssociologisk fråga: hur provocativa metoder motiveras och rättfärdigas i olika sammanhang, samt hur gränserna för acceptabel brottsbekämpning formas och omförhandlas. Genom att analysera vilka argument, föreställningar och avvägningar som lyfts fram i institutionella texter och material från Dumpen, möjliggör studien en fördjupad förståelse av samspelet mellan rättsliga och sociala normer och värderingar i en tid präglad av teknologisk innovation och starka reaktioner på vissa brott, vilket ligger i linje med rättssociologins intresse för relationen mellan rätt och samhälle (Banakar 2009, s. 58, 61; Baier, Nafstad & Svensson 2018, s. 17).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att analysera hur användningen av provocativa metoder i brottsbekämpningen vid sexualbrott mot barn framställs, rättfärdigas och förhandlas i institutionella texter, i form av betänkande och remissvar, och material från den icke-institutionella aktören Dumpen. Särskilt fokus riktas mot hur problemet framställs samt vilka risker och avvägningar som lyfts fram i relation till metoderna, och hur dessa hanteras i argumentationen. Vidare syftar studien till att undersöka i vilken utsträckning institutionella texter och Dumpen uttrycker liknande argument, framställningar och problemförståelser. Mot denna bakgrund formulerades följande huvudfråga:

- Hur framställs och rättfärdigas provocativa brottsbekämpande metoder vid sexualbrott mot barn i institutionella texter och Dumpens material, samt på vilka sätt överlappar eller skiljer sig dessa framställningar åt?

För att besvara huvudfrågan formulerades även två underfrågor:

- Hur problematiseras sexualbrott mot barn i institutionella texter och Dumpens material?
- Vilka risker kopplas till provocativa brottsbekämpande metoder av Dumpen och institutionella aktörer, och hur hanteras dessa?

1.3 Avgränsningar

Uppsatsen avgränsas till delar av Dumpens verksamhet som rör användningen av provokativa metoder. Fokus ligger därmed inte på offentliggöranden av enskilda individer eller frågor om förtal, eftersom dessa faller utanför studiens syfte. Studien omfattar vidare enbart lagförslaget om särskilda provokativa åtgärder och de delar av betänkandet (SOU 2025:109) som behandlar brottsprovokation i relation till sexualbrott mot barn. Övriga delar av betänkandet, såsom regleringen av fiktiva fordonsuppgifter, organisatoriska och administrativa frågor, liksom användningen av provokativa åtgärder vid andra brottstyper, behandlas inte. Vidare gör studien inte anspråk på att fastställa gällande rätt eller genomföra en rättsdogmatisk analys. Studien har inte heller utgått från ett barnrättsperspektiv i egentlig mening. Även om barns skydd och utsatthet är centrala teman ligger fokus i stället på hur brottsprovokation motiveras och rättfärdigas i olika material samt hur risker, problem och motiveringar formuleras och framställs, snarare än på metodernas faktiska rättsliga konsekvenser.

1.4 Disposition

I studiens inledande kapitel introduceras det sammanhang som studien tar sin utgångspunkt i, alltså rättsutvecklingen kring brottsprovokation i relation till sexualbrott mot barn och Dumpen som icke-institutionell aktör i brottsbekämpningen. Kapitlet avslutas med problemformulering, syfte, frågeställningar och avgränsningar. Det andra kapitlet ger en bakgrund till Dumpen, dess syfte och tillvägagångssätt, för att skapa förståelse för organisationens verksamhet. Kapitlet behandlar även det svenska rättsläget kring brottsprovokation samt det nya författningsförslaget, dess utformning och de förutsättningar under vilka åtgärden kan aktualiseras. I det tredje kapitlet presenteras en systematisk litteraturöversikt vars ambition är att kontextualisera studien och ge en överblick över det aktuella forskningsläget kring hur brottsbekämpning av sexualbrott mot barn i digitala miljöer förstås och hanteras. Det fjärde kapitlet presenterar studiens teoretiska utgångspunkter och deras relevans, medan det femte kapitlet behandlar metod, material samt etiska och metodologiska överväganden. I kapitel sex presenteras studiens resultat, följt av en analys i kapitel sju. Uppsatsen avslutas med slutsatser och en avslutande diskussion i kapitel åtta.

2 Bakgrund

För att ge en grundläggande förståelse för studien ges i följande avsnitt en översikt av Dumpens verksamhet, syften och metoder. Därefter redogörs rättsläget avseende brottsprovokation samt det aktuella lagförslaget om särskilda provokativa åtgärder, i syfte att skapa en rättslig bakgrund till analysen.

2.1 *Dumpens verksamhet*

Dumpen är en svensk hemsida och ideell förening, grundad 2021 av Sara Nilsson och Patrik Sjöberg (Lindh 2022). Verksamheten drivs av ett fåtal företrädare samt ett större antal volontärer och finansieras genom donationer från privatpersoner, reklam och företagssponsring (Dumpen 2026c). De ekonomiska medlen används för att finansiera verksamheten samt traumabehandling för barn utsatta för sexuella övergrepp (ibid.).

Föreningen beskriver sig som en form av digital aktivism med syfte att värna om barns rätt att skyddas från sexuella övergrepp (Dumpen 2026c). Målet är att synliggöra omfattningen av nätbaserade sexuella kontakter mellan vuxna och barn, samt påverka lagstiftning och samhällsinsatser på området (ibid.). Grundarna betonar att de inte ser sig som vare sig pedofiljägare eller medborgargarde, utan som barnrättsaktivister som bedriver medborgarjournalistik i syfte att skapa opinion samt uppmärksamma och motverka sexuella övergrepp mot barn (Nilsson 2022).

2.1.1 **Dumpens metoder**

Arbetssättet bygger på användningen av "fiskare" där verksamhetens företrädare utger sig för att vara barn i chattar och sociala medier för att få kontakt med misstänkta (Nilsson 2022). Fiskarna använder fiktiva identiteter med varierande livssituationer och personligheter för att nå olika typer av individer. I vissa fall uppger de sig även för att vara vuxna med sexuellt intresse för barn för att infiltrera slutna nätverk (ibid.). Även AI används ibland för att skapa trovärdiga bilder av fiktiva barn (Rydhsen 2026). När sexuella kontakter uppstår dokumenteras kommunikationen, ofta genom skärmdumpar och chatloggar som publiceras på sidan "Hall of shame" (Nilsson 2022; Dumpen 2026b). Verksamheten arrangerar även fysiska möten där misstänkta konfronteras. Konfrontationerna filmas och publiceras tillsammans med namn, bild och delar av

konversationen på hemsidan. De utpekade benämns inom verksamheten som "gäddor", en metafor som anspelar på rovdjur som "hugger" sina egna, alltså barn (Nilsson 2022).

2.2 Rättsläget: brottsprovokation

Inom svensk rätt utgör provokation ett komplext och delvis otydligt reglerat område (Axberger 1989, s. 8). Traditionellt görs en åtskillnad mellan brottsprovokation och bevisprovokation (ibid. s. 10, 11). Med brottsprovokation avses att myndigheter, vanligtvis polisen, aktivt förmår någon att begå ett brott som annars inte skulle begåtts, medan bevisprovokation syftar till att framkalla eller säkra bevis om redan pågående eller planerad brottslighet (ibid. s. 7–8, 10). Den senare typen accepteras i högre grad än brottsprovokation, som traditionellt mött principiellt motstånd (ibid. s. 10, 16).

Brottsprovokation saknar idag en tydlig reglering och det finns ingen bestämmelse som uttryckligen förbjuder eller tillåter åtgärden (Axberger 1989, s. 8, 15). Rättsläget har i stället utvecklats genom praxis, främst från Högsta domstolen och Europadomstolen (ibid. s. 15), samt genom riktlinjer från Åklagarmyndigheten, rättegångsbalken (RB) och bestämmelser i polislagen (1984:387) (ibid. s. 15). Även förarbeten och uttalanden från Justitieombudsmannen och Justitiekanslern ger vägledning, även om dessa är få och svåra att värdera (ibid. s. 15, 16).

Överträdelser i polisens agerande kan medföra kritik från JO eller JK, disciplinärt ansvar samt i vissa fall straffansvar enligt 20 kap. brottsbalken (BrB) (Axberger 1989, s. 15). Åklagarmyndigheten framhåller dessutom att provocativa åtgärder ska användas mycket restriktivt och främst för att utreda och säkra bevis om redan existerande brottslighet eller när det kan bedömas att brottet ändå skulle ha begåtts (Dir. 2024:44, s. 3).

2.2.1 Praxis rörande brottsprovokation

Frågan om brottsprovokationens betydelse för den provocerades straffrättsliga ansvar har länge diskuterats nationellt och internationellt (Asp 2008, s. 779). Nationellt har Högsta domstolen i flera avgöranden behandlat gränsdragningen mellan tillåten och otillåten provokation. I NJA 2007 s. 1037 fastslog domstolen exempelvis att provokation kan godtas, men inte när myndigheter agerar som "agent provocateur", det vill säga

framkallar brott (Axberger 1989, s. 9). I det aktuella fallet hade polisen låtsats köpa en stulen tavla och fått de tilltalade att delta i hanteringen av tavlan, trots att inget indikerade att de annars skulle begått brottet. Högsta domstolen fann att polisen gått för långt och förmått personerna att begå brottet, vilket innebär en kränkning av rätten till en rättvis rättegång, enligt artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna samt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen (RF). Åtalet ogillades därför (NJA 2007 s. 1037).

Även äldre praxis ger vägledning. I NJA 1951 s.111 framhålls exempelvis att provokation endast får användas under särskilda omständigheter, där åtgärden framstår som befogad och inte leder till att brott framkallas som annars inte skulle begåtts. I NJA 1953 s.582 betonas vidare behovet av en avvägning mellan brottsmisstankens styrka, brottets allvar och möjligheten att använda alternativa tillvägagångssätt. JO har dessutom uttalat att brottet måste vara tillräckligt allvarligt för att provokation ska anses försvarbart (JO:s ämbetsberättelse 1973 s. 91, 94–95).

2.2.2 Lagfästa principer

Vid sidan av praxis finns lagfästa principer. Enligt 23 kap. 12 § RB, är det exempelvis förbjudet att vid förhör medvetet använda falska uppgifter för att framkalla erkännanden eller påverka utsagor. Detta uttrycker ett förbud mot otillbörliga metoder och syftar till att skydda misstänkta och vittnens integritet (Axberger 1989, s. 20–21).

Vidare gäller, enligt 8 § polislagen (1984:387), behovs- och proportionalitetsprinciperna, vilket innebär att polisingripanden endast får ske när de är nödvändiga och står i proportion till syftet. I förarbetena tydliggörs dessutom att polisen inte själva får begå eller provocera fram brott som annars inte skulle begåtts (SOU 1982:63, s. 140; prop. 1983/84:111, s. 44–46). Även objektivitetsprincipen i 1 kap. 9 § RF aktualiseras, eftersom den stadgar att polisen ska agera sakligt och opartiskt. En alltför långtgående eller aktiv provokation kan stå i strid med denna princip.

2.2.3 Nya bestämmelser och en möjlig rättsutveckling

Frågan om en tydligare reglering av brottsprovokation har utretts flera gånger, men hittills har inga förslag lett till lagstiftning (se t.ex. SOU 2003:74 och SOU 2010:103).

Genom ändringar i bestämmelserna om försök till brott i 23 kap. 1 § andra stycket BrB, vilka trädde i kraft 1 april 2026, har dock vissa förändringar i angränsande delar av straffrätten skett (prop. 2025/26:49). Lagändringen innebär att ansvar för försök till brott nu kan föreligga även när fara för brottets fullbordan uteslutits till följd av myndighetsåtgärder i brottsbekämpande syfte (ibid. s. 3, 12). Detta kan exempelvis omfatta situationer där polisen tar över en konversation vid misstanke om sexuell kontakt med barn (ibid. s. 52).

I förarbetena framhålls att brottsprovokation kan aktualiseras i dessa sammanhang (prop. 2025/26:49, s. 11, 23), vilket kopplar lagändringen till användningen av provokativa åtgärder. Mot denna bakgrund kan lagändringen ses som en del av en bredare rättsutveckling för att möjliggöra ingripanden på ett tidigare stadium. Den innebär dock ingen direkt reglering av brottsprovokation, som fortsatt är praxisstyrd, vilket aktualiserar behovet av tydligare regleringar, såsom föreslås i SOU 2025:109.

2.3 Förslaget om särskilda provokativa åtgärder

I betänkandet *Särskilda provokativa åtgärder* (SOU 2025:109) föreslås en ny lag som uttryckligen reglerar användningen av provokation som arbetsmetod inom brottsbekämpningen genom "förslag till lag (2027:000) om särskilda provokativa åtgärder". Den föreslagna lagen definierar särskilda provokativa åtgärder som åtgärder som syftar till att framkalla bevisning och som kan förmå någon att begå brott (ibid. s. 21). Detta skiljer sig från enklare former av provokation eller infiltration som inte riskerar att föranleda nya brottsliga handlingar (ibid. s. 148, 69).

2.3.1 Förutsättningar och krav

I betänkandet införs uttryckliga lagkrav för när särskilda provokativa åtgärder får användas (SOU 2025:109, s. 157). Åtgärderna får endast vidtas inom ramen för en förundersökning och om de är av synnerlig vikt för utredningen, vilket innebär att de ska vara nödvändiga och ha mer än marginell betydelse (ibid. s. 157, 21). Det innebär också att åtgärderna endast får användas efter noggranna överväganden och när mindre ingripande metoder visats otillräckliga (ibid.). Åtgärderna förutsätter även att behovs- och proportionalitetsprinciperna inte åsidosätts (ibid. s. 158). Ju större ingrepp eller

skada en särskild provokativ åtgärd riskerar att medföra, desto starkare skäl krävs (ibid. s. 159). Hänsyn ska även tas till hur åtgärden genomförs och metoderna får inte användas om de innebär risk för liv eller hälsa (ibid. s. 159–160).

Därutöver får särskilda provokativa åtgärder endast genomföras av brottsbekämpande myndigheter som deltar i förundersökningen (SOU 2025:109, s.16). Tillstånd ska prövas av åklagare, som även bör överta förundersökningen när sådana åtgärder aktualiseras (SOU 2025:109, s. 25, 16, 203). Alla beslut och bestämmelser som rör åtgärden ska dokumenteras (ibid. s. 25), och en ny bestämmelse i förundersökningskungörelsen (1947:984) föreslås som innebär att uppgifterna ska antecknas i förundersökningsprotokollet (ibid. s. 207).

2.3.2 Tillämpningsområde

Särskilda provokativa åtgärder får endast användas vid stark misstanke om brott, antingen mot skäligen misstänkta eller för att identifiera vem som kan misstänkas på skälig grund (SOU 2025:109, s.160–161). Provokationen får endast riktas mot personer med koppling till brottsligheten, såsom gärningsman, medverkande eller andra med anknytning till den brottsliga verksamheten (ibid. s. 160). Användningen är dessutom begränsad till allvarligare brottslighet (ibid. s. 161, 162), bland annat vissa sexualbrott, särskilt mot barn, narkotikabrott och organiserad brottslighet (ibid. s. 21–22). Vid skälig misstanke krävs minst ett års fängelse i straffskalan, medan utredning av misstanke på skälig grund kräver minst två år (ibid.).

2.3.3 Särskilda förfaranderegler vid allvarliga sexualbrott mot barn

Förslaget innehåller särskilda regler för utredningar av allvarliga sexualbrott mot barn, där Polismyndigheten föreslås få möjlighet att framställa, sprida och använda fiktivt material, såsom barnpornografiska bilder, i syfte att avslöja gärningspersoner (SOU 2025:109, s. 24). I utredningen benämns detta ”oäkta sexuellt material” och avser material framställt med AI eller annan teknisk manipulation (ibid. s. 190). Polisen får endast i mycket begränsad omfattning skapa fiktivt material och ska främst använda redan framtaget material (ibid.).

3 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning på området, med ambitionen att sammanställa en systematisk litteraturöversikt, vilket innebär ett strukturerat tillvägagångssätt för att identifiera och välja ut relevant forskning utifrån tydliga kriterier (Hart 2025, s. 88). Översikten syftar till att kartlägga det aktuella kunskapsläget kring brottsbekämpande åtgärder vid sexualbrott mot barn, med fokus på hur dessa åtgärder rättfärdigas och ifrågasätts både i institutionella och icke-institutionella sammanhang. Ambitionen är att identifiera återkommande teman och centrala perspektiv i syfte att placera den egna studien i relation till detta (Lindstedt 2019, s. 169). Den inkluderade forskningen analyseras genom både deskriptiv och tematisk analys.

3.1 Tillvägagångssätt / sökstrategi

Sökstrategin för litteraturöversikten utgår från Chris Harts metod (2025). Den första fasen i sökningen, *pre-search*, syftar till att tydliggöra och avgränsa sökprocessens fokus (Hart 2025, s. 110). Inledningsvis riktades sökningen mot fenomenet digital vigilantism och pedofiljägare, med särskilt fokus på utomrättslig rättsskipning i relation till sexualbrott mot barn samt hur dessa praktiker rättfärdigas, kritiserar och diskuteras.

I samband med detta genomfördes översiktssökningar via databasvärden EBSCOhost för att identifiera återkommande ämnes- och nyckelord i litteraturen och formulera mer precisa sökord (ibid. s.110, 115–116). För översiktssökningarna användes begrepp som "digital vigilantism" och "paedophile hunters". Även svenska sökningar genomfördes, exempelvis med begreppen "medborgargarde" och "pedofiljägare", men gav inga träffar.

För att komplettera den första översiktssökningen prövades ett mer avgränsat fokus på hur brottsprovokation rättfärdigas, särskilt i relation till sexualbrott mot barn. Denna inriktning visade sig dock vara begränsat studerad, med få relevanta träffar. Den fortsatta sökningen breddades därför till att mer generellt omfatta forskning om hur sexualbrott mot barn och åtgärder riktade mot dessa framställs och diskuteras i olika sammanhang.

Under den andra fasen identifierades återkommande ord och fraser, varefter listor med synonymer och relevanta begrepp utformades utifrån sökningarna (Hart 2025, s.110).

Inför den tredje fasen, den faktiska litteratursökningen, kategoriserades sökorden i tematisk block och lämpliga databaser fastställdes (ibid. s. 119, 110).

För den första litteratursökningen fastställdes EBSCOhost som sökplattform, eftersom den lämpar sig för samhällsvetenskapliga studier, innehåller flera databaser och möjliggör filtrering av peer review-granskat material. För den andra sökningen användes enbart databasen SocINDEX with Full Text i EBSCOhost för att fokusera sökningen på sådant relaterat till sociologi, kriminologi och närliggande ämnesområden, då sökningen annars generade många irrelevanta träffar. De fullständiga litteratursökningarna redovisas i bilaga 1 och 2.

Vid litteratursökningarna användes de booleska operatorerna AND och OR (Lindstedt 2019, s. 175–177). Operatorn OR användes inom respektive block för att bredda sökningen och säkerställa att synonyma och närliggande begrepp inkluderades (ibid. s. 177). Operatorn AND tillämpades mellan blocken för att säkerställa att litteratursökningens centrala teman förekom i samtliga träffar (ibid. s. 175–176). Därutöver användes trunkering och frassökning för vissa sökord (ibid. s. 178). Frassökningar användes för begrepp bestående av flera ord för att säkerställa att ordkombinationen förekom i exakt den angivna formen. Trunkering användes för ord med flera böjningsformer i syfte att få med alla tänkbara varianter.

De två sökningarna resulterade i totalt 147 träffar. I den sista fasen granskades och värderades artiklarna där irrelevanta sorterades ut genom ett urval i två steg (Hart 2025, s. 110, s. 132). Inledningsvis genomfördes en översiktlig genomgång av titlar och abstracts, varvid 93 studier, som bedömdes irrelevanta, exkluderades. Därefter genomfördes en närläsning av de återstående studierna varpå ytterligare 31 exkluderades. Urvalet bestod därmed av 25 artiklar. Två av artiklarna förekom dock i båda sökningarna varvid dubbletterna exkluderades. I ett sista steg granskades studiernas referenslistor och ytterligare fyra artiklar inkluderades. Det slutliga underlaget för litteraturöversikten kom därmed att bestå av 27 artiklar. En översikt över sökningarna, antalet träffar och urval presenteras i bilaga 3 och 4.

3.1.1 Inkluderings- och exkluderingskriterier

Vid insamlingen av artiklar inkluderades endast peer review-granskade artiklar i syfte att säkerställa materialets trovärdighet och vetenskapliga kvalitet, eftersom dessa granskats av oberoende forskare före publicering (Hart, 2025, s.105; Lindstedt, 2019, s.158; Thurén, 2019, s.12). Vidare, för att säkerställa att materialet speglade den aktuella forskningsutvecklingen (Lindstedt 2019, s. 158, 170), och för att möjliggöra tillräcklig bredd för att identifiera återkommande teman och mönster, inkluderades endast artiklar publicerade de senaste tio åren. Därutöver inkluderades endast engelskspråkiga artiklar, då detta utgör det dominerade språket inom internationell forskning och ger tillgång till ett omfattande forskningsunderlag (Lindstedt 2019, s. 178). Valet kan dock ha medfört att relevant forskning publicerad på andra språk exkluderats.

I den första sökningen inkluderades endast artiklar som behandlade pedofiljägare eller närliggande fenomen. I den andra sökningen krävdes att studierna behandlade sexualbrott mot barn, exempelvis sexuella övergrepp, grooming eller sexuell exploatering, i relation till brottsbekämpande åtgärder, lagstiftning eller kriminalpolitiska insatser. Studierna skulle även analysera hur sådana åtgärder motiveras, rättfärdigas, förhandlas eller ifrågasätts. Studier med primärt fokus på individuella eller psykologiska aspekter, såsom förövares drivkrafter, riskfaktorer eller behandlingsinsatser, exkluderades då dessa inte bidrog till analysen. Även studier om offrets upplevelser, traumabehandling eller sociala konsekvenser uteslöts. Slutligen exkluderades studier som behandlade närliggande, men för studiens syfte perifera områden, såsom samtyckeslagstiftning, sexting eller sexuella övergrepp i andra kontexter än den som står i fokus för studien.

3.2 Deskriptiv analys

För att skapa en överskådlig bild av litteraturen har en deskriptiv analys genomförts, vilket underlättar identifiering av återkommande teman, perspektiv och forskningsfynd (Lindstedt 2019, s. 185, 25). Analysen presenteras i tabellform (se bilaga 5) och sammanställer studiernas: titel, författare och publiceringsår samt deras kontext och tematik i förhållande till de tre teman som framkommit i analysen.

3.3 Tematisk innehållsanalys

Den tematiska innehållsanalysen kartlägger forskningsfältet och belyser hur hanteringen av sexualbrott mot barn online präglas av tre centrala dimensioner: en risk och säkerhetsdiskurs, lagstiftningens eftersläpning och behovet av samverkan, samt spänningar i samverkan mellan statliga och privata aktörer. I det följande redovisas varje tema mer ingående.

3.3.1 Risk- och säkerhetsdiskurs

Återkommande är att hotet från nätbaserade sexualbrott mot barn fungerar som en stark drivkraft för att rättfärdiga nya kontroll- och säkerhetsåtgärder (Maxwell 2022, s.136, 148; Cochran et al. 2020, s.106; Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s.4; Favarel-Garrigues 2020, s.306). Genom att framställa sexualbrott mot barn som ett akut och existentiellt hot skapas ett tolkningsramverk där ingripande åtgärder framstår som nödvändiga och självklara, även när de innebär avsteg från traditionella rättssäkerhetsprinciper (Maxwell 2022, s.137, 149; Chen 2020, s. 288, 291; Cochran et al. 2020, s.105–106). Diskursen bygger ofta på en moralisk uppdelning mellan gott och ont, där komplexa samhällsproblem reduceras till en kamp mellan skyddet av barn och identifieringen av förövare (Purshouse 2020, s.390; Chiang Rond & Lok 2023, s.616).

Forskningen visar vidare att sexualbrottslingar ofta konstrueras som en särskilt farlig och avvikande grupp (Cochran et al. 2020, s.74,78; Ireland 2022, s.204–205; Tippet 2024, s.721; Maxwell 2022, s.149). Fokus förskjuts därmed från strukturella förklaringar till brottslighet, såsom socioekonomiska faktorer, till identifieringen av specifika individer eller grupper som permanenta hot (Ras & Koning 2025, s.411–412; Cochran et al. 2020, s.76). Detta bidrar till ökad rädsla i samhället och i förlängningen till större acceptans för ingripande kontrollåtgärder (Maxwell 2022, s.149; Cochran et al 2020, s.107; Chen 2020, s.288). Flera studier kopplar denna utveckling till en mer punitiv kriminalpolitik, där straffskärpningar och kontrollåtgärder rättfärdigas trots begränsat stöd för deras effektivitet och att de inte alltid står i proportion till faktiska brottsnivåer (Lussier & Mathesius 2019, s.112; Cochran et al. 2020, s.74–75).

Flera studier beskriver även hur misstänkta förövare demoniseras och avhumaniseras genom ett hjälte/monster-narrativ där pedofiljägare framställs som barnens beskyddare medan förövarna konstrueras som monster eller rovdjur (Hussey, Richards & Scott 2022, s.1320, 1325; Young, Reeves & Cartwright 2025, s.320–321; Ireland 2022, s.204–207; Hadjimatheou 2021, s.549). I dessa sammanhang är återkommande att använda sig av ett militariserat språkbruk, såsom att kampen mot pedofiler kräver ”en hel armé” (Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1324–1325). Sådana narrativ bidrar till rättfärdigandet av offentliga förnedringspraktiker, såsom uthängningar, och andra ingripande åtgärder (O’Connell 2025, s.56). Liknande narrativ återkommer i institutionella sammanhang där myndigheter framställs som skyddande aktörer i kampen mot dolda hot (Wijermars 2021, s.2202). Detta syns exempelvis i argumentationen för ökad kontroll och digital övervakning (Wijermars 2021, s.2202; Maxwell 2022, s.136).

En annan återkommande aspekt är att barn framställs som särskilt oskyldiga och sårbara, samtidigt som skyddet av barn tilldelas en överordnad position i förhållande till andra rättigheter och intressen (Holmes 2021, s.223; Maxwell 2022, s.149; Hussey, Richards & Scott 2022, s.3119). Forskningen visar hur barns skyddsintresse ofta tillåts väga tyngre än exempelvis integritet och rättssäkerhet (Holmes 2021, s.223; Tippet 2024, s.721, 726; Ireland 2022, s.199, 212; O’Connell 2025, s.56, 58–59). Detta kommer till uttryck både i lagstiftning och kriminalpolitik, där åtgärder motiveras som nödvändiga för att skydda barn (Maxwell 2022, s. 136; Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 4; Young, Reeves & Cartwright 2025, s. 319, 321; Ireland 2022, s. 199, 212; Hadjimatehou 2021, s. 550; Tippet 2024, s. 721, 722; Favarel-Garrigues 2020, s. 306). Flera studier beskriver även hur en försiktighetsprincip präglar området, där potentiella risker prioriteras framför osäkerheter kring åtgärdernas effektivitet eller konsekvenser (Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 4).

Diskursen bidrar samtidigt till en utveckling där brottsbekämpningen i allt högre grad inriktas på prevention, övervakning och kontroll (Krone et al. 2020, s. 91; Maxwell 2022, s. 137; Ras & Koning 2025, s. 411–412). Detta tar sig i uttryck genom exempelvis utökade övervakningsbefogenheter, hackingverktyg, offentliga register över sexualförbrytare och tekniska lösningar som syftar till att begränsa anonymitet och öka upptäcktsrisken online (Maxwell 2022, s.136; Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s.7; Holt et al. 2020, s.5–6;

Lussier & Mathesius 2019, s.105–106; Chen 2020, s.286; Teunissen & Naiper 2022, s.11; O’Connell 2025, s.56). Även om sådana åtgärder kan innebära avsteg från rättssäkerhetsprinciper motiveras de genom behovet av att skydda barn och ingripa i ett tidigt skede (Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s.4). Detta stärker än mer bilden av en försiktighetsprincip.

Slutligen pekar forskning på att denna diskurs upprätthålls och förstärks av populistiska och emotionella drivkrafter (Lussier & Mathesius 2019, s. 105; Young, Reeves & Cartwright 2025, s.309; Purshouse 2020, s. 390; Favarel-Garrigues 2020, s. 306). Moralpanik kring organiserade och dolda hotbilder, såsom föreställningen om ”pedofilnätverk”, skapar en känsla av akut fara vilket ökar acceptansen för långtgående kontrollåtgärder (Maxwell 2022, s.148, 150; Cochran et al 2020, s.105–106; Favarel-Garrigues 2020, s.308; Young, Reeves & Cartwright 2025, s.321). Även sociala rörelser och privata aktörer bidrar till detta genom att driva på krav om hårdare straff, ökad övervakning och mer ingripande åtgärder i barnskyddets namn (Chen 2020, s.273, 276, 291; Favarel-Garrigues 2020, s.308).

Sammantaget visar forskningen att säkerhets- och riskdiskursen fungerar som ett centralt sätt att rättfärdiga utökade kontroll- och säkerhetsåtgärder. Genom att mobilisera starka föreställningar om barns utsatthet möjliggörs en omförhandling av balansen mellan säkerhet och rättigheter, där frågor om proportionalitet och rättssäkerhet riskerar att hamna i skymundan.

3.3.2 Lagstiftningens eftersläpning och behovet av samverkan

Genomgående i forskningen är uppfattningen om en växande klyfta mellan den snabba tekniska utvecklingen och rättssystemets förmåga att hantera nya former av brott. Digitaliseringen har förändrat både omfattningen och karaktären av sexualbrott mot barn (Holt et al, 2020, s.1; Hamilton & Brennan 2025, s.879; Krone et al. 2020, s.95–96). Spridningen av child sexual abuse material (CSAM), flera digitala kontaktvägar, underlättade möjligheter för spridning, tillgång och distribuering av övergreppsmaterial, samt möjligheten att nå många barn samtidigt har skapat nya förutsättningar för brottsligheten (Hamilton & Brennan 2025, s. 878–888). Samtidigt har såväl ytan för kontakt mellan förövare och offer (Hamilton & Brennan 2025, s. 887–888; Krone et al.

2020, s. 99) som mängden digitala miljöer att övervaka, ökat kraftigt, vilket försvårar upptäckt och utredning (Teunissen & Napier 2022, s. 11; Holt et al. 2020, s. 1).

Forskningen beskriver dessutom rättssystemet som pressat och ineffektivt, där många fall aldrig når domstol på grund av höga beviskrav (Hamilton & Brennan 2025, s.892; Tselenti et al. 2025, s.990–991). Arbetet mot sexualbrott mot barn online beskrivs därför som i hög grad präglad av resursbrist, felplicerade resurser och ett komplext beroende av samarbete mellan statliga aktörer, privata företag och ideella organisationer (NGOs) (Holt et al. 2020, s. 1, 3; Hamilton & Brennan 2025, s. 890–891; Tselenti et al. 2025, s. 988–989, 997). Studier beskriver hur olika hybridmodeller utvecklats där polis, teknikföretag, forskare och icke-statliga organisationer samverkar (Holt et al. 2020, s. 4; Tselenti et al. 2025, s. 997). Denna utveckling kompletteras av en bredare helhetssyn där socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård efterfrågas i arbetet med förebyggande insatser (Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 1, 8; Hamilton & Brennan 2025, s. 883; Tselenti et al. 2025, s. 997).

Denna utveckling speglar en bredare förskjutning från en statscentrerad brottsbekämpning till en mer samproducerad säkerhetsordning (Bleakley, Martellozzo, Spence & DeMarco, 2024, s. 232; Holt et al. 2020, s. 2). Särskilt techföretag och sociala medieplattformar har fått en central roll eftersom dessa besitter teknisk kapacitet och har tillgång till omfattande datamängder (Teunissen & Naiper 2022, s.11; Bleakley et al. 2024, s.245; Holt et al. 2020, s.2). Samtidigt väcker denna förskjutning frågor. Att staten delegerar delar av sitt traditionella ansvar till privata aktörer kan skapa problem kring ansvarsfördelning, rättssäkerhet och arbetsbelastning (Bleakley et al. 2024, s.245–246). Kritik riktas även mot att ett oproportionerligt stort ansvar lagts på ideella organisationer och att dessa förväntas ”fylla luckor” där staten inte räcker till (Hamilton & Brennan 2025, s.890).

Föreställningen om ett otillräckligt rättssystem är också central i forskning om pedofiljägare och cyber-vigilantism och hur dessa rättfärdigar sin verksamhet (Tippett 2024, s. 723–724; Purshouse 2020, s. 389; Hadjimatheou 2021, s. 554; Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1315). Genom att framställa polis och rättsväsende som oförmögna att hantera den ökade mängden brott online bildas ett säkerhetsglapp där privata insatser framstår som nödvändiga för att fylla tomrummet (ibid.). En del som stöttar pedofiljägare

menar till och med att staten misslyckas med att skydda barn och skapat en "tillåtande miljö för förbrytare" (Ireland 2022, s. 208).

Utöver detta poängteras att teknikutvecklingen försvårat utredningsmöjligheterna. Bleakley med kollegor (2024, s. 239–240) och Steel med kollegor (2026, s.555) framhåller exempelvis hur internet är gränsöverskridande och därmed utmanar traditionella polisverksamhetsmodeller, som bygger på att brott har en tydlig geografisk plats. Detta försvårar både tillämpningen av traditionella polisiära metoder och bedömningen av vilket land som har jurisdiktion att utreda brottet.

Problemet förvärras ytterligare av att förövare kan dölja sin identitet och plats genom teknologier som VPN-tjänster och Tor (Bleakley et al. 2024, s. 239). Särskilt end-to-end-kryptering, även om det kan stärka användares personliga integritet, lyfts som ett betydande hinder, både för brottsbekämpande myndigheter och plattformarna själva, eftersom viktig information, såsom chattloggar, riskerar att bli otillgängliga för brottsbekämpande myndigheter (Teunissen & Naiper 2022, s.10; Bleakley et al. 2024, s.242). Denna spänning mellan barnskydd och integritetsskydd lyfts av Holt med kollegor (2020, s. 3) som betonar att polisens arbete mot dessa brott är starkt begränsade av juridiska ramverk. Exempelvis används i vissa fall undercover-metoder, hacking och avancerade tekniska verktyg vid brottsutredning, vilka i sig kan skapa juridiska konflikter kring integritet, bevisvärde och rättssäkerhet (Holt et al. 2020, s. 4).

Ytterligare komplexitet tillkommer genom framväxten av generativ AI, som gör det lättare att kringgå säkerhetssystem och möjliggör skapandet av manipulerat övergreppsmaterial i en omfattning som tidigare inte varit möjlig (Steel 2026, s. 556–558; Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 2–3). Forskningen pekar på att utvecklingen skapat juridiska oklarheter kring vad som ska betraktas som brott och offer samt vilka skyldigheter myndigheter har att agera (Steel 2026, s. 558–559, 564; Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 2–3). USA har försökt anpassa lagstiftningen, exempelvis genom PROTECT Act, som kriminaliserar material omöjligt att särskilja från minderåriga, men AI-genererat material utmanar fortsatt gränsen mellan lagligt och olagligt innehåll (Steel 2026, s. 562–563). Även inom EU anses befintliga regelverk otillräckliga, särskilt vad gäller att reglera AI-träningsdata och förhindra spridningen av AI-genererat övergreppsmaterial av barn

(Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 8). Framför allt kvarstår oklarheter kring definitioner och implementering, med risk för ojämn rättstillämpning. I likhet pekar Hamilton och Brennan (2025, s. 890–891) på att lagar ofta är otydliga och inte hänger med digitala förändringar, även om initiativ som "Children First", med lagstadgad rapporteringsskyldighet vid oro för barns utsatthet, visar på förbättringar.

Sammantaget visar forskningen att lagstiftning, rättssystem och utredningsmetoder i hög grad släpar efter teknologisk utveckling. Digitalisering, kryptering och generativ AI har förändrat omfattningen och karaktären av sexualbrott mot barn. Resultatet är ett växande glapp mellan teknik och reglering, där ansvar i stor utsträckning förskjutits till privata aktörer, samtidigt som staten har begränsade möjligheter att ingripa effektivt.

3.3.3 Spänningar i samverkan: rättsväsendets relation till privata aktörer

Parallellt med att en betydande andel av forskningen efterfrågar och betonar vikten av multidisciplinära samarbeten är återkommande att belysa hur detta inte alltid är enkelt. Ett särskilt komplext inslag rör rättsväsendets relation till privata aktörer såsom pedofiljägare. Flera studier visar att polisens officiella hållning gentemot sådana grupper ofta är kritisk (Hadjimatehou 2021, s.549; Gillespie 2019, s.1–3, 11; Purshouse 2020, s. 385). Kritiken grundar sig delvis i att grupperna beskrivs som aktörer vilka försvårar det polisiära arbetet, genom att påverka bevisning, slösa på begränsade resurser såsom domstolstid, eller försvåra utredningar (Hadjimatehou 2021, s.555,559; Young, Reeves & Cartwright 2025, s.309; Ireland 2022, s. 212; Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1314; O'Connell 2025, s. 55) men även med hänvisning till att tillvägagångssätten riskerar att sätta rättssäkerheten ur spel, exempelvis genom att tillhandahålla bevismaterial som inte uppfyller rättsliga krav (Hadjimatehou 2021, s. 555; Gillespie 2019 s. 10-11; Sorell 2019, s.158).

Samtidigt framkommer att polisen i vissa fall ändå använder material och information som dessa grupper producerat för att identifiera misstänka och säkra fällande domar (Gillespie 2019, s. 1–3, 11; Hadjimatehou 2021, s.549; Frampton 2022, s. 62; Holmes 2021, s.219). Denna dubbla hållning har beskrivits som en motvillig acceptans inom rättssystemet (Gillespie 2019, s.11; Frampton 2022, s.67; Purshouse 2020, s. 390). Trots att vigilantgruppernas metoder problematiseras, gör det starka samhällsintresset av att

lagföra sexualbrott mot barn det svårt för polisen och rättsväsendet att ignorera den information som tillhandahålls dem (Gillespie 2019, s. 4, 11; Frampton 2022, s. 67–68; Ireland 2022, s. 212; Young, Reeves & Cartwright 2025, s. 560; Purshouse 2020, s. 390).

Forskning pekar vidare på att detta kan innebära ett indirekt utnyttjande av pedofiljägare som en informell mellanhand i brottsbekämpningen (Purshouse 2020, s.400; Chiang, Rond & Lok 2024, s.600). Genom att acceptera, och i vissa fall förhålla sig till, deras material kan polis och rättsväsendet bidra till ett tyst godkännande av verksamheten (Holmes 2021, s. 219; Purshouse 2020, s. 399–400), trots att den bedrivs utanför rättsliga ramar. Detta kan förstås som ett tvådelat ansvarssystem där staten drar nytta av utredningar som genomförs på ett sätt som annars vore rättsligt problematiska (Holmes 2021, s. 220; Purshouse 2020, s. 410).

Problematiken förstärks ytterligare av att många av de metoder som pedofiljägare använder är svåra att förena med rättssäkerhetsprinciper. I litteraturen framhålls särskilt hur uthängningar online, ett vanligt tillvägagångssätt inom pedofiljägargrupper, riskerar att undergräva principer såsom oskuldspresumtion och rätten till en rättvis rättegång (Tippett 2024, s. 722–723; Sorell 2019, s. 156, 161). Därutöver framkommer att metoderna aktualiserar frågor om otillbörlig provokation, och risken för att pressa fram brott (Gillespie 2019, s. 2; Sorell 2019, s. 158–160; Hadjimatheou 2021, s. 556; O’Connell 2025, s. 55).

Sammantaget framhålls att även om syftet hos pedofiljägare kan uppfattas som legitimt, medför deras metoder betydande risker för enskilda rättsprocesser såväl som för rättsstaternas grundläggande principer (Frampton 2022, s. 59, 61; Young, Reeves & Cartwright 2025, s. 309; Sorell 2019, s. 158). Mot denna bakgrund framstår det tysta godkännandet av pedofiljägare som problematiskt, inte bara för enskilda utan utifrån bredare samhällsperspektiv (Holmes 2021, s. 220).

4 Teoretiska utgångspunkter

Följande avsnitt presenterar uppsatsens två teoretiska ramverk: Stanley Cohens (1972) teori om moralpanik från *Folk Devils and Moral Panics: The Creation of the Mods and Rockers* samt Ulrich Becks (1992) teori om risksamhället från *Risk Society: Towards a New Modernity*.

4.1 Moralpanik

Moralpanik, myntat av Stanley Cohen (1972) uppstår när ett tillstånd, en händelse, en person eller grupp definieras som ett hot mot samhällsordningen eller dess värderingar och intressen (Cohen 1972, s. 9). Processen kännetecknas genom att ett sådant upplevt hot inte enbart identifieras, utan socialt formas och förstärks genom en kedja av reaktioner där flera aktörer samverkar. Aktörerna bidrar till att forma hur hotet förstås och hur samhället väljer att reagera (ibid.).

Teorin utgår från ett interaktionistiskt perspektiv, där avvikelse inte förstås som något inneboende i vissa handlingar, utan som något som skapas genom sociala processer (Cohen 1972, s.12). Handlingar blir utifrån detta synsätt avvikande först när de tilldelats en sådan betydelse genom etikettering. I denna process placeras individer eller grupper i kategorier av "avvikare", vilket gör att de inte bara uppfattas som normbrytande utan också som faktiska samhällshot (ibid.).

När ett sådant hot identifierats sker en snabb förstärkning av bilden i det offentliga rummet. Massmedia spelar en avgörande roll genom att lyfta fram och beskriva de utpekade grupperna på ett stiliserat, ofta stereotypiskt sätt (Cohen 1972, s.9). En förenklad men stark bild av ett akut samhällsproblem skapas, vilket gör att frågan får stor uppmärksamhet och upplevs som både omfattande och allvarlig (ibid.). Processen förstärks vidare av att andra centrala samhällsaktörer, såsom politiker, religiösa ledare och opinionsbildare, uttrycker oro, kräver åtgärder och bekräftar samhällets värderingar beträffande det upplevda hotet. Detta bidrar till att stärka den växande moraliska paniken och ger den tyngd i samhällsdebatten (ibid.).

Ytterligare en dimension i processen är att socialt erkända experter ofta kallas in och får i uppgift att "ställa diagnoser" på problemet och föreslå lösningar (Cohen 1972, s.9). Dessa expertutlåtanden ger processen en känsla av objektivitet och bidrar till att utveckla konkreta sätt att hantera situationen på, vilka sedan kan omsättas i praktisk politik och kontrollåtgärder (ibid).

De grupper som utpekats genomgår samtidigt en symbolisk förvandling, där de blir "folkdjävlar" (Cohen, 1972, s.10). Dessa fungerar som symboliska figurer eller nidsbilder och blir synliga påminnelser till allmänheten om vad samhället definierar som oacceptabelt och ej (ibid). Dessa figurer får en stark symbolisk funktion. Deras identitet blir föremål för omfattande granskning, moraliskt fördömande och en förenklad representation (Cohen 1972, s.10,9).

Avslutningsvis understryker Cohen att moralpaniker kan vara tillfälliga men även kan medföra varaktiga konsekvenser såsom förändringar i lagstiftning och socialpolitik och ibland ett skifte i hur samhället förstår, uppfattar och definierar sig självt och sina gränser (Cohen 1972, s.9).

4.1.1 Motivering

Cohens (1972) teori om moralpanik lämpar sig för studien då perspektivet möjliggör en analys av hur fenomen uppmärksammas och socialt framställs som allvarliga samhällshot genom olika aktörer och processer. I denna studie är teorin särskilt relevant då den möjliggör en analys av hur sexualbrott mot barn kan framställas som ett akut hot, vilket kan motivera extraordinära brottsbekämpande metoder. Samtidigt är det viktigt att betona att användningen av moralpanik som perspektiv inte innebär att sexualbrott mot barn som problem förminskas. Barn utgör en särskilt skyddsvärd och utsatt grupp, och teorin används här för att analysera hur hot framställs, snarare än att ifrågasätta förekomsten eller allvaret i dessa brott.

Det bör noteras att teorin utvecklades i en annan mediekontext, före digitaliseringens genomslag, vilket kan påverka vissa begrepps tillämpbarhet. Exempelvis präglas dagens medielandskap av sociala medier och plattformar vilket gör att moralpanik inte enbart drivs av traditionella medier, vilket kan påverka spridningen och på vilka sätt problem

framställs och förstärks. Trots detta bedöms teorin användbar för att belysa hur hot framställs och ges betydelse i studiens kontext.

4.2 Risk- och säkerhetssamhället

Ulrich Becks (1992) teori om risksamhället beskriver en genomgripande samhällsförändring där vi förskjutits från klassiska industrisamhällen mot en reflexiv modernitet (Beck 1992, s. 9–10). Kärnan i teorin är övergången från industrisamhällets "logik för fördelning av rikedom" till risksamhällets "logik för fördelning av risker" (ibid. s. 19). Industrisamhället fokuserade på hur socialt producerad rikedom kunde fördelas, medan risksamhället definieras av frågan om hur de hot som skapats av moderniseringsprocessen ska hanteras, minimeras eller kanaliseras (ibid. s. 19–20).

Beck förklarar att det normativa idealet i industrisamhället var jämlikhet och att alla ska få en del av "kakan" (Beck 1992, s. 49). I risksamhället har detta ersatts av målet säkerhet. Drivkraften i risksamhället kan sammanfattas med uttrycket "jag är rädd!", till skillnad från industrisamhällets "jag är hungrig!" (ibid.). Denna kollektiva ångest blir en politisk kraft som kräver att det värsta förhindras till varje pris, vilket förskjuter fokus från positiva sociala mål till defensiva åtgärder för att undvika skada (ibid.).

Beck (1992) skiljer på traditionella faror, som naturkatastrofer, och moderna risker. Risker i risksamhället menar han är en biprodukt av moderniseringsprocessen och mänskliga val, snarare än ödet (Beck 1992, s. 21, 183). Många moderna hot är vidare inte omedelbart märkbara för våra sinnen utan kräver vetenskapliga definitioner och mediala tolkningar för att bli verkliga för allmänheten (ibid. s. 22–23). Han menar dessutom att dessa risker är gränsöverskridande. Genom en "bumerangeffekt" drabbar riskerna förr eller senare alla, även de som profiterar på dem, oavsett klass eller geografisk plats (ibid. s. 23, 37). Exempelvis stannar inte miljökatastrofer, som radioaktivt nedfall, lokalt utan skrider över nationella gränser, vilket i praktiken gör att risksamhället blir ett globalt risksamhälle (ibid. s. 23, 40). Vad som utgör en risk är dock inte självklart. Risker får sin betydelse genom deras presentation och att massmedia, vetenskap och juridik har tolkningsföreträde kring att avgöra vad som räknas som risk (ibid., s. 23).

Ett centralt inslag i risksamhället är hotet om ett katastrofsamhälle (Beck 1992 s. 24, 78–79). När hoten upplevs som existentiella och oöverskådliga uppstår ett tryck på politiska och juridiska institutioner att agera kraftfullt. Beck menar därmed att undantagstillståndet i sökandet efter säkerhet kan komma att normaliseras (ibid.). Detta kan förstås som att åtgärder som tidigare uppfattats som extraordinära successivt institutionaliseras. Beck varnar för att detta kan leda till en "legitim totalitarism av riskprevention", där demokratiska principer sätts ur spel för att skydda medborgarna från upplevda hot (ibid. s. 80).

Utöver detta menar han att subpolitik uppstår i takt med att det traditionella politiska systemet förlorar sin förmåga att hantera komplexa risker (Beck 1992 s. 185–186, 190). Inflytande förskjuts då till aktörer utanför de officiella arenorna, exempelvis experter, företag eller sociala rörelser, samtidigt som medborgare i högre grad blir aktiva medproducenter och organiserar sig för att bemöta riskerna (ibid, s.186, 195, 231, 90)

4.2.1 Motivering

Becks (1992) teori är relevant för studien då den bidrar med ett perspektiv på hur hot och risker får en central roll i samtida samhällsstyrning. Perspektivet används inte för att ifrågasätta riskernas faktiska betydelse, då barn är en särskilt utsatt grupp, utan för att analysera hur de formuleras och hanteras i argumentationen. Teorin möjliggör en analys av hur fokus kan förskjutas från redan begångna brott till hantering av potentiella framtida risker, vilket ligger nära idén om brottsprovokation.

Dessutom möjliggör teorin en förståelse för hur både institutionella och icke-institutionella aktörer kan bidra i hanteringen av risker. Detta är relevant för studien, då den undersöker hur olika aktörer framställer och motiverar provokativa metoder. Samtidigt är teorin inte specifikt utvecklad för analyser av hur brottsbekämpande metoder motiveras eller för denna typ av straffrättsliga avvägningar. Trots detta bedöms perspektivet användbart för att belysa samspelet mellan samhälleliga riskföreställningar och brottsbekämpning. Exempelvis kan teorin bidra till att synliggöra hur risker för barns utsatthet ges företräde i framställningarna och hur det används för att motivera mer ingripande eller preventiva åtgärder.

5 Material och metod

5.1 Studiedesign

Mot bakgrund av studiens syfte, att analysera hur provocativa metoder i brottsbekämpning motiveras och framställs som rimliga, används en kvalitativ ansats. Ansatsen är lämplig då studien har en tolkningsinriktad karaktär och syftar till att förstå hur mening och argumentation uttrycks i text, snarare än att mäta frekvens eller utbredning (Bryman, Clark, Foster & Sloan 2025 s. 426–427, 55). Mer specifikt tillämpas en kvalitativ innehållsanalys, en metod för att på ett konsekvent, organiserat och systematiskt sätt analysera textmaterial genom att identifiera och kategorisera återkommande teman och mönster (Bryman et al. 2025, s. 349–350; Boréus & Kohl 2018, s. 50–51). I denna studie innebär det att analysera hur argument, värderingar, rättfärdigande och motiveringar formuleras i relation till provocativa metoder.

Studien har även jämförande inslag (Bryman et al. 2025, s. 93), då material från olika aktörer analyseras i relation till varandra. Analysen fokuserar på hur argument, föreställningar och problemframställningar kommer till uttryck i såväl Dumpens material som i institutionella texter, samt på vilka sätt dessa överlappar eller skiljer sig åt.

5.2 Material och urval

Studiens empiriska material består av institutionellt och icke-institutionellt material. Urvalet av materialet har varit strategiskt och målstyrt (Bryman et al. 2025, s. 461–462), med syfte att inkludera källor som är särskilt relevanta för studiens forskningsfrågor. Fokus har därmed legat på texter där provocativa metoder explicit behandlas eller motiveras.

Det institutionella materialet utgörs av betänkandet SOU 2025:109 samt tillhörande remissvar. Dokumenten är centrala då de representerar hur provocativa metoder framställs och motiveras inom formella och etablerade besluts- och kunskapsprocesser. Endast de delar som behandlar förslaget om särskilda provocativa åtgärder inkluderas. Detta motiveras av att övriga delar behandlar reformer som faller utanför studiens syfte.

Urvalet av remissvar utgår från remissmissivet tillhörande SOU 2025:109 (se Justitiedepartementet dnr: Ju2025/02310). Vid tidpunkten för studien hade 38 remissinstanser svarat, varav 18 inkluderades utifrån ett kriterie- och målstyrt urval med ett antal uppställda kriterier (Bryman et al. 2025, s. 462). Vid inkludering krävdes att yttrandet kom från en statlig myndighet för att spegla institutionella aktörer, innehöll en explicit diskussion om provokativa metoder, tog ställning kring användningen av metoderna samt bidrog med argumentation relevant för studien. Remissvar som enbart behandlade frågan översiktligt, eller inte alls, exkluderades, liksom ideella och politiska organisationer.

Det icke-institutionella materialet består av krönikor publicerade på Dumpen.se, där organisationen själva motiverar och rättfärdigar sina metoder. Materialet är relevant då det möjliggör en analys av hur provokativa metoder motiveras utanför institutionella sammanhang, samt hur sådana resonemang överlappar eller skiljer sig från dem som framträder i institutionella texter. Dumpen utgör i detta avseende ett centralt empiriskt fall, likt en fallstudie (Bryman et al. 2025, s. 89), och ska därför inte förstås som representativt för icke-institutionella aktörer i allmänhet.

Även här användes ett kriteriestyrt urval, baserat på följande kriterier: texten är publicerad av någon av Dumpens företrädare, innehåller explicit eller implicit argumentation kring användningen av provokativa metoder samt bidrar med resonemang relevanta för studien. Andra typer av material på hemsidan, såsom insändare eller berättelser från utomstående, exkluderades eftersom dessa inte speglar organisationens egen argumentation. Vid tidpunkten för insamlingen fanns 65 krönikor publicerade under sidan "Krönikor" på Dumpens hemsida (se Dumpen 2026d), 33 inkluderades i studien.

5.3 Analyismetod: kvalitativ innehållsanalys

Det insamlade materialet analyseras genom en kvalitativ innehållsanalys där texterna systematiskt kodas och kategoriseras för att identifiera bakomliggande teman och mönster (Borés & Kohl 2018, s.50). Metoden är särskilt lämplig för att undersöka hur något framställs i text, samt möjliggör jämförelser mellan olika typer av material och hur de relaterar till varandra (ibid. s.53, 55). Analysen fokuserar på hur provokativa metoder

motiveras och rättfärdigas av olika aktörer, samt hur risker, problem och avvägningar lyfts fram och hanteras i dessa framställningar.

För att strukturera analysen utformades ett kodningsschema genom en översiktlig genomläsning av materialet för att skapa förförståelse för dess innehåll, kontext och återkommande teman (Boréus & Kohl 2018, s. 55, 59). Detta steg syftade även till att ge genrekännedom och identifiera relevanta delar av materialet (ibid. s. 58). Utifrån detta formulerades ett antal övergripande kategorier som legat till grund för kodningen.

Dessa övergripande kategorier konkretiserades i kodningsschemat (se bilaga 6), vilket utgör analysens strukturella ramverk. Kodningsschemat består av tematiska kategorier såsom problemformulering, motivering av åtgärder, avvägning av risker samt språkbruk. Kategorierna och koderna har dels varit förutbestämda och baserade på studiens frågeställningar, teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning, dels kompletterats med mer öppna kategorier som vuxit fram under analysens gång. Detta speglar studiens delvis induktiva ansats, där analysen utgår från forskningsfrågorna och övergripande teman, men samtidigt är öppen för framväxten av nya kategorier i mötet med empirin (Schreier 2014:170 refererad i Boréus & Kohl 2018, s. 50). Flexibiliteten är i linje med kvalitativa innehållsanalyser, där kodningsschemat inte nödvändigtvis är fastställt på förhand (Boréus & Kohl 2018, s. 59–60).

Kodningen genomfördes manuellt då detta möjliggör mer nyanserade och komplexa tolkningar än datoriserade kodningar (Boréus & Kohl 2018, s. 58). Vidare motiveras detta av studiens kvalitativa ansats och att fokus legat på att identifiera meningsbärande teman, argumentationsmönster och avvägningar.

De kodade delarna har därefter organiserats och sammanställts i övergripande teman (Boréus & Kohl 2018, s. 63). I ett sista skede har resultaten jämförts och tolkats i relation till studiens syfte, teoretiska utgångspunkter och frågeställningar (ibid. s. 63). Detta innebär att de identifierade mönstren satts i ett bredare sammanhang, i syfte att skapa förståelse för hur provocativa metoder motiveras och rättfärdigas, samt hur risker, problem och avvägningar formuleras och hanteras i olika sammanhang.

5.4 Metodologiska och etiska överväganden

5.4.1 Metodologiska överväganden

Flera metodologiska överväganden har gjorts för att stärka studiens trovärdighet. Eftersom analysen baseras på redan existerande textdata och dokument är kvalitativ innehållsanalys särskilt lämpligt (Bryman et al. 2025, s. 632). Metoden möjliggör en systematisk och flexibel analys av ett omfattande textmaterial (Boréus & Kohl 2018, s. 50–51, 84; Bryman et al. 2025, s.360), vilket är centralt i en studie som syftar till att analysera hur olika aktörer framställer och rättfärdigar provocativa metoder. Användningen av ett kodningsschema skapar dessutom en relativt transparent analysprocess, vilket bidrar till studiens externa reliabilitet och replikerbarhet (Bryman et al. 2025, s. 360, 442).

Valet av kvalitativ innehållsanalys motiveras även i relation till alternativa metoder. En diskursanalys hade exempelvis kunnat ge djupare förståelse för hur språk och makt samverkar i konstruktionen av hur fenomen ges mening och framställs som acceptabla (Bryman et al. 2025, s. 590–591), men bedömdes mindre lämpligt då studiens fokus främst ligger på att identifiera och jämföra tematiska mönster i argumentation. Valet grundar sig även i materialens olika kontexter, då det rör sig om texter med olika syften och institutionella positioner. Språkbruk har därför endast analyserats som en del av argumentationen, snarare än för att undersöka språkets mer diskursiva och maktproducerande funktioner, varför innehållsanalys bedömdes mer lämpligt.

Samtidigt existerar begränsningar. Kvalitativ innehållsanalys förutsätter alltid ett inslag av tolkning (Bryman et al. 2025, s. 361; Boréus & Kohl 2018, s. 83). Även om användningen av ett kodningsschema bidrar till en mer strukturerad analys kan det inte fullt ut neutralisera författarnas förförståelse och subjektiva tolkningar. För att hantera detta och stärka studiens interbedömarreliabilitet har kodningen därför genomförts i flera steg genom så kallad ”dubbelkodning” (Boréus & Kohl 2018, s. 61; Bryman et al. 2025, s. 205), där delar av material kodades individuellt av författarna, varefter jämfördes och diskuterades. Vid oklarheter eller skillnader i tolkning justerades kodningsschemat.

Gällande validitet har särskild vikt lagts vid att säkerställa att analysen faktiskt undersöker det som studien avser undersöka (Bryman et al. 2025, s. 65, 443). Detta

gjordes genom utformningen av kodningskategorier nära kopplade till studiens forskningsfrågor och teoretiska utgångspunkter. Samtidigt finns risk att kodningsenheter rycks ur sitt sammanhang vid kodningen (Boréus & Kohl 2018, s. 80). För att hantera detta har särskild hänsyn tagits till betydelsen av kontext i tolkningen, där analysens delvis induktiva ansats och den översiktliga genomläsningen ämnat att stärka kontextförståelsen (ibid. s. 50, 80).

Vidare innebär ett målstyrt urval att materialet inte är representativt i statistiskt mening, vilket begränsar studiens externa validitet (Bryman et al. 2025, s. 461, 443). Detsamma gäller att Dumpen som enskilt empiriskt fall, inte kan ses som representativt för icke-institutionella aktörer i stort. Att de icke-institutionella remissvaren exkluderats motiveras av att studiens fokus varit att undersöka relationen mellan Dumpens material och institutionella resonemang, snarare än att kartlägga den bredare variationen av perspektiv bland icke-institutionella aktörer. Syftet har heller inte varit att uppnå generaliserbarhet, utan att bidra med en fördjupad förståelse för hur brottsprovokation motiveras i specifika kontexter.

5.4.2 Forskningsetiska överväganden

I genomförandet av studien aktualiserades flera forskningsetiska överväganden. Eftersom studien baseras på redan publicerat material har ingen direkt datainsamling från enskilda individer genomförts, vilket innebär att informations- och samtyckeskravet, inte direkt är tillämpliga i traditionell mening (Lindstedt 2019, s. 51–52).

Samtidigt innebär användningen av internetbaserat material inte att etiska överväganden åsidosätts. Enligt Vetenskapsrådet (2024, s. 70) bör forskare beakta vilka förväntningar på offentlighet som kan finnas hos de som förekommer i materialet. Detta är särskilt relevant i studier av digitalt innehåll, där gränsen mellan offentligt och privat inte alltid är tydlig. I föreliggande studie analyseras material från etablerade och offentligt tillgängliga plattformar, vilket talar för att innehållet kan betraktas som offentligt.

Samtidigt berörs känsliga ämnen såsom sexualbrott mot barn och uppgifter om individer som anklagats för allvarliga brott. Barn betraktas dessutom som en särskilt skyddsvärd grupp, vilket ställer höga etiska krav på hur materialet hanteras och framställs. För att

uppfylla konfidentialitetskravet fokuserar studien inte på enskilda individer och återger inte identifierande uppgifter i analysen (Lindstedt 2019, s. 53; Vetenskapsrådet 2024, s. 86). Vidare har hänsyn tagits till att inte reproducera eller förstärka kränkande framställningar genom att undvika detaljerade beskrivningar av övergrepp. Dessutom har analysen genomförts med medvetenhet om att de teoretiska perspektiven inte ska reducera problemets allvar, utan används för att analysera hur det framställs.

Avslutningsvis har materialet använts uteslutande i forskningssyfte i enlighet med nyttjandekravet (Lindstedt 2019, s. 55) och inte för att reproducera eller sprida de fall som förekommer i materialet. Sammantaget har studien genomförts med målsättningen att balansera forskningsintresset mot hänsyn till de individer och det känsliga innehåll som berörs.

6 Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten av den kvalitativa innehållsanalysen. Resultatredovisningen är strukturerad utifrån studiens kodningsschema och behandlar: hur problemet framställs, hur åtgärderna motiveras, hur risker avvägs och vilket språkbruk som används. Kapitlet är strukturerat utifrån de olika kodkategorierna och redogör stegvis för hur respektive aktör framställer respektive kod.

6.1 Problemformulering

6.1.1 Dumpens problemformulering

I Dumpens krönikor framställs sexuella övergrepp mot barn som ett akut, omfattande och ständigt närvarande samhällsproblem, beskrivet som både ett "jätteproblem" och "gigantiskt samhällsproblem" (Dumpen 2025e). Samtidigt betonas att "Barn är mer utsatta än vi orkat se" (Dumpen 2025d). Övergreppen beskrivs vidare som allvarliga och pågående här och nu (se t.ex.: Dumpen 2025g; Dumpen 2025d), och det betonas att "barn [...] far illa varje dag" (Dumpen 2025i). Allvaret och brådskan i problemformuleringen förstärks genom påståenden som att "barnen kan inte vänta" (Dumpen 2025c). Detta bidrar till att placera frågan som akut och icke-förhandlingsbar.

Samtidigt beskrivs hotet som utbrett och nära den egna vardagen. Förövare sägs kunna "bo i grannens hus" (Dumpen 2025d) och vara "samma personer som du står bakom i kön på ICA" (Dumpen 2026g). Detta suddar ut gränsen mellan avvikare och icke-avvikare. Även uttryck som att "vem som helst kan vara en förövare" (Dumpen 2025e), att det kan vara "den du minst anar" (Dumpen 2024m), och att förövare "dyker upp som svampar" (Dumpen 2023a) bidrar till denna bild. I detta sammanhang framhålls även den digitala dimensionen: "Idag finns förvaren i barnets rum, via skärmen på en mobiltelefon" (Dumpen 2025g). Förövaren framträder därmed inte som en undantagsfigur, utan som en del av den sociala och digitala närmiljön, vilket gör problemet relevant för alla.

Återkommande är även att barn positioneras som särskilt skyddsvärda och prioriterade. Detta uttrycks genom formuleringar där barn beskrivs som "vår högsta prioritet" (Dumpen 2024i) och som ett "skyddsobjekt som vi är skyldiga att försvara med våra sista andetag" (ibid). Samtidigt betonas att "varje barn förtjänar att vuxna vaktar deras gränser när ingen annan gör det" (Dumpen 2025j). Genom dessa formuleringar framträder ett tydligt moraliskt ansvar för vuxna, bland annat genom uppmaningar som att agera "för barnens skull" (Dumpen 2026a), "välja barnens sida" (Dumpen 2025h) och "se världen genom barnens ögon" (Dumpen 2024e). Skyddet av barn framstår därmed inte enbart som en politisk fråga, utan som en grundläggande moralisk skyldighet.

Vidare formuleras problemet som en konsekvens av brister hos rättsväsendet, och det talas om ett "system som fortfarande sviker" (Dumpen 2024n). Krönikorna beskriver återkommande rättssystemet som reaktivt där myndigheter saknar möjlighet att ingripa i tid och tvingas invänta att brott fullbordas (se t.ex.: Dumpen 2025b; Dumpen 2025f; Dumpen 2024h; Dumpen 2023b). Särskilt polisens handlingsutrymme beskrivs som begränsat (se t.ex.: Dumpen 2025b). Detta framställs som särskilt problematiskt i relation till barn, då "riktiga barn måste bli skadade innan rättsväsendet får gripa in" (Dumpen 2024h), och att "barn [...] måste offras innan polisen får gripa in" (Dumpen 2023b). Sammantaget förmedlas en bild av grundläggande systemfel, där barns rätt till skydd underordnas rättssystemets begränsningar.

I detta sammanhang återkommer en problemformulering där politiker, media och samhällsdebattörer framställs som passiva eller ovilliga att ta problemet på allvar. Det

talas om "noll respons" (Dumpen 2022), en tendens att "vända bort blicken" (Dumpen 2025a) och "fokusförflyttning" (Dumpen 2025e). Även lagstiftning och rättssystem kritiseras genom formuleringar som "Hur kan man komma undan med bara 4 års fängelse som påföljd för detta?" (Dumpen 2024j), "Jag hoppas att Sveriges lagstiftning vaknar till av det här" och "När ska samhället vakna upp och sluta sätta människor som jobbar för att värna om andra människor i fängelse?" (Dumpen 2026h). Med andra ord framträder en bild där sexuella övergrepp mot barn inte enbart kopplas till enskilda gärningspersoner, utan ses som ett resultat av ett samhälle och rättssystem som fastnat "i en förgången tid" (Dumpen 2025g).

6.1.2 Utredningens problemformulering

Utredningens problemformulering kretsar främst kring rättslig osäkerhet och bristande effektivitet i brottsbekämpningen (SOU 2025:109, s., 14, 140, 142, 145). Avsaknaden av en uttrycklig reglering av provokativa åtgärder beskrivs som problematisk eftersom den skapar osäkerhet kring när och hur metoderna får användas, vilket riskerar att begränsa användningen och leda till oavsiktliga överträdelser från myndigheters sida (ibid. s.14,140, 144).

Problembilden kopplas även till en förändrad brottsutveckling (SOU 2025:109, s. 151). Utredningen betonar att allvarlig brottslighet i större utsträckning bedrivs i organiserade former och att antalet kriminella nätverk ökat (ibid., s. 143, 151). Samtidigt lyfts den tekniska utvecklingen fram som en faktor som möjliggjort brott digitalt, vilket skapat nya utmaningar för brottsbekämpande myndigheter (ibid., s. 143, 151). Viss brottslighet framställs dessutom som systemhotande, svårutredd eller särskilt angelägen att bekämpa (ibid., s. 169), vilket ytterligare förstärker problemet.

Sexualbrott mot barn beskrivs särskilt som ett exempel på denna typ av brottslighet, med hänvisning till att dessa brott är särskilt angelägna att lagföra (SOU 2025:109, s. 192). Barn positioneras som särskilt skyddsvärda och barnpornografibrott beskrivs som allvarliga kränkningar, både mot enskilda barn och barn i allmänhet (ibid., s.192). Även här lyfts den digitala miljön som ett hinder då den möjliggjort för gärningsmän att dölja sin identitet bakom anonyma konton och krypteringar, vilket försvårat utredningsarbetet (ibid. s.170, 192). Dessa faktorer bidrar till att förstärka behovet av nya brottsbekämpande

metoder och utökade polisiära befogenheter. Problemet kopplas därmed inte enbart till brottsligheten i sig, utan också till ett rättssystem som har svårt att hantera en mer komplex och teknologiskt föränderlig utveckling.

6.1.3 Remissinstansernas problemformulering

Remissinstanserna beskriver en situation där samhället står inför en allvarlig och växande brottslighet, särskilt vad gäller sexualbrott mot barn, samtidigt som nuvarande metoder och lagstiftning framstår som otillräckliga (Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 4; Integritetsskyddsmyndigheten 2026, s. 1; Linköping universitet 2026, s. 2; Polismyndigheten 2026, s. 2). Flera instanser beskriver dagens regelverk som diffust och otydligt, vilket skapar gränsdragnings- och tillämpningsproblem (Polismyndigheten 2026, s. 2; Tullverket 2026, s. 1; Åklagarmyndigheten 2026, s. 1; Säkerhet- och integritetsskyddsnämnden 2026, s. 1; Ekobrottsmyndigheten 2026, s. 1; Linköpings universitet 2026, s. 1; Stockholms tingsrätt 2026, s. 1; Riksdagens ombudsmän 2026, s.1).

En central del av problemformuleringen är vidare att barn och unga framställs som särskilt skyddsvärda och sårbara för sexuellt utnyttjande och att det befintliga skyddsnätet är bristfälligt och otillräckligt (Barnombudsmannen 2026, s. 2,1; Linköpings universitet 2026, s. 2; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3).

Sexualbrott mot barn beskrivs dessutom som svårutredda, då de ofta sker i slutna och svåråtkomliga miljöer, vilket försvårar både upptäckt och ingripande (Polismyndigheten 2026, s. 6; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 2; Barnombudsmannen 2026, s. 4–5). I relation till detta framhåller flera instanser teknikutvecklingen och framväxten av nya digitala brottsformer (Riksdagens ombudsmän 2026, s. 1; Linköpings universitet 2026, s. 2). Det poängteras att sexualbrott mot barn i allt större utsträckning sker online, i digitala och slutna forum, samt att AI förändrat både produktionen och spridningen av övergreppsmaterial (Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 4). Utvecklingen beskrivs dessutom som eskalerande och svårkontrollerad (ibid. s. 3–4). Mot denna bakgrund argumenteras för att brottsbekämpande myndigheter behöver utökade befogenheter, där särskilda provokativa åtgärder framställs som nödvändiga för att kunna förebygga, upptäcka och förhindra brott (Barnombudsmannen 2026, s. 2; Brottsoffermyndigheten 2026, s. 1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3; Polismyndigheten 2026, s. 6).

6.2 Motivering av åtgärder

6.2.1 Dumpens motivering

Dumpens verksamhet motiveras återkommande som ett svar på ett rättssystem som framställs som otillräckligt (se t.ex.: Dumpen 2025h; Dumpen 2025c; Dumpen 2025b). De beskriver bland annat ett "enormt svart hål i svensk lagstiftning" (Dumpen 2025a) och menar att "det finns ett område där den provokativa verktygslådan är smärtsamt tom" (Dumpen 2025b) vilket enligt dem leder till att "polisen tvingas vänta med att ingripa tills att ett övergrepp mot ett barn har fullbordats" (Dumpen 2025b).

På så sätt riktas kritik mot vad som framställs som ett alltför reaktivt rättssystem, något som uttrycks genom påståenden som "att tvingas agera reaktivt i dessa fall är inte bara ineffektivt, det är en brist som vi inte längre kan acceptera" (ibid). Samtidigt antas vuxna ha en moralisk skyldighet att agera för att skydda barn (se t.ex.: Dumpen 2024i; Dumpen 2025c). Organisationen positioneras därmed som en nödvändig aktör i en situation där staten och rättsväsendet anses ha misslyckats. Detta kopplas även till krav på lagändringar och argument om att alternativa metoder och ökade möjligheter för polisen att arbeta proaktivt krävs. Det framhålls genom uttalanden såsom "vi vill att lagen ändras så att polisen får jobba proaktivt" (Dumpen 2025b) och en önskan om att "få till en lagändring så att polisen ska få samma möjligheter som vi har att fiska" (Dumpen 2024h).

Tillvägagångssättet beskrivs som "den enda vägen framåt" (Dumpen 2026f) och att "Dumpen är vad som händer när samhället tar fem kafferaster för mycket [...]" (Dumpen 2025h). Denna argumentation förstärks ytterligare genom ett villkorat handlingsansvar, där fortsatt publicering och exponering motiveras genom att framställas som nödvändigt så länge problemet kvarstår. Detta syns exempelvis i uttalanden som: "för så länge som gäddorna fortsätter skriva till vad de tror är barn så kommer vi att fortsätta publicera" (Dumpen 2026g) och "tills de skaffar sig mod, resurser och en arbetsmetod som faktiskt skyddar barn i realtid, så kommer vi fortsätta" (Dumpen 2025c). På så sätt framställs verksamheten som ett nödvändigt svar på myndigheternas otillräckliga agerande.

Arbetet motiveras vidare som en form av opinionsbildning, där publiceringar och konfrontationer används för att öka allmänhetens medvetenhet, sätta press på politiker

och bidra till lagändringar (Dumpen 2025e). Detta konkretiseras genom formuleringar om att "få människor med makt att förändra samhället" (Dumpen 2025a), att "visa ansvariga politiker hur den vedervärdiga verkligheten ser ut för svenska barn" (Dumpen 2025e), att "väcka politikerna" (Dumpen 2025g) och att "få våra politiker att se och förstå vad barn råkar ut för online" (Dumpen 2026g).

De provocativa metoderna rättfärdigas och motiveras vidare genom att framställas som effektiva, samhällsskyddande och brottsförebyggande. Där arbetet beskrivs som något som "får ringar på vattnet" (Dumpen 2025c) och som "flyttat hela samhällsbilden" (Dumpen 2025d). Samtidigt antas offentlig exponering och konfrontationer bidra till minskad brottslighet genom avskräckning och förebyggande av framtida övergrepp (se t.ex.: Dumpen 2025c). Detta syns genom citat såsom: "Vi avslöjar vuxna som är på väg att begå övergrepp mot barn" (Dumpen 2024b) och "Det kallas avskräckning, och det fungerar" (Dumpen 2025c). Vidare motiveras åtgärderna med formuleringar som att "proaktivt arbete är avgörande för ett tryggt samhälle" (Dumpen 2025b), att "det handlar om att gå från att utreda tragedier till att förhindra dem" (ibid.), samt att "den moraliska grunden för att agera proaktivt borde vara som allra starkast i dessa fall" (ibid.). Åtgärderna motiveras därmed som effektiva och rimliga var på ett allvarligt och akut hot.

6.2.2 Utredningens motivering

Förslaget om särskilda provocativa åtgärder motiveras i huvudsak genom argument om effektivitet, nödvändighet och skydd (SOU 2025:109, s. 140, 142, 149), där särskilt skyddet av barn framträder som ett centralt och återkommande motiv (ibid., s. 184, 192). Åtgärderna framställs som viktiga verktyg för att stärka brottsbekämpande myndigheter och deras förmåga att utreda och bekämpa allvarlig och svåråtkomlig brottslighet men även att de väntas bidra med att fler brott utreds och lagförs, vilket antas ha en brottsförebyggande effekt (ibid. s. 143, 169, 188, 191). Särskilt betonas deras funktion för informationsinhämtning, bevisning, identifiering och lagföring av misstänkta och personer som befinner sig på ett förstadium till brott (ibid. s. 149, 143, 190–191). Framför allt menar man att det kommer underlätta att nå slutna eller svåråtkomliga miljöer, såsom pedofilforum (ibid. s.164, 187, 192, 198).

Även användningen av fiktiva barnpornografiska bilder motiveras med hänvisning till att detta kan vara nödvändigt för att få tillträde till miljöer där misstänkta befinner sig i syfte att förhindra och utreda övergrepp samt lagföra förövare (SOU 2025:109, s. 143, 164, 187–188, 198). Argumentet förstärks ytterligare genom hänvisningar till internationella åtaganden om barns rättigheter (ibid. s. 186, 191).

Åtgärderna tillskrivs även en preventiv, förebyggande funktion genom att de antas bidra till att avbryta pågående brottslighet och förhindra framtida övergrepp (SOU 2025:109, s. 143). Sammantaget kan därför sägas att åtgärderna motiveras av att de framställs som nödvändiga inslag i modern brottsbekämpning, och som en lösning på många av de utmaningar som polisen ställs inför, särskilt i arbetet mot sexualbrott mot barn och allvarlig kriminalitet.

Utredningen hänvisar även till internationella erfarenheter, vilka beskrivs som övervägande positiva, inte minst kring förutsättningarna att förhindra och utreda övergrepp mot barn (SOU 2025:109, s. 193, 188). I detta sammanhang lyfts att åtgärderna kan stärka det internationella samarbetet vad gäller brottsbekämpning och att Sverige bör efterlikna andra länders arbetsmetoder (ibid. s. 191, 193).

6.2.3 Remissinstansernas motivering

Rättfärdigandet av provokativa åtgärder återspeglas i remissvaren genom att instanserna använder en kombination av skydds-, preventions- och effektivitetsargument. Flera myndigheter betonar att lagförslaget inte enbart syftar till att möjliggöra lagföring av redan begångna brott, utan i hög grad även till att förhindra och förebygga brott innan barn hinner utsättas. Exempelvis lyfter Barnombudsmannen (2026, s. 2–3) och Brottsoffermyndigheten (2026, s. 1) vikten av att brottsbekämpande myndigheter ges verktyg för att ingripa i ett tidigt skede, medan Polismyndigheten (2026, s. 6) framhåller att provokativa åtgärder kan möjliggöra tidigare ingripanden och därigenom bidra till att stoppa pågående övergrepp.

Åtgärdernas förväntade effektivitet utgör samtidigt ett centralt argument. Provokativa metoder beskrivs som viktiga verktyg för att få tillgång till slutna digitala forum, utreda brott som anses svåråtkomliga samt förbättra möjligheterna att identifiera och lagföra

förövare (Polismyndigheten 2026, s. 6). Även Ekobrottsmyndigheten (2026, s. 1–2) framhåller att metoderna kan stärka möjligheterna att utreda och lagföra allvarlig brottslighet. I relation till detta lyfts även att lagförslaget kan bidra till ökad trygghet och säkerhet (Polismyndigheten 2026, s. 1, 6; Barnombudsmannen 2026, s. 2; Brottsoffermyndigheten 2026, s. 1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 1; Tullverket 2026, s. 1), samt ett stärkt skydd för barn (Barnombudsmannen 206, s. 2). Brottsoffermyndigheten (2026, s. 1) framhåller dessutom att ett mer effektivt förebyggande arbete kan leda till positiva effekter för brottsoffer.

Avslutningsvis lyfter Polismyndigheten (2026, s. 7) att utökade befogenheter kan underlätta internationellt samarbete och att det är viktigt att svensk polis har liknande verktyg som andra länder, vilket motiverar åtgärdens införande.

6.3 Avvägning av risker

6.3.1 Dumpens avvägningar

I Dumpens material erkänns vissa risker kopplade till tillvägagångssätt och metoder, men dessa relativiseras i relation till de konsekvenser som utebliva åtgärder anses få för barn. Detta skapar en tydlig prioriteringsordning där Dumpens mål och syften, alltså skyddet av barn, framställs som överordnade avsteg från rättsstatliga principer och andra risker. Detta framgår exempelvis genom påståendena: "Vi är inte ute efter att vinna ett rättegångsspel. Vi är ute efter att rädda barn." (Dumpen 2025c) och "Vi sysslar inte med paragrafrytteri, vi sysslar med skadebegränsning" (ibid.)

I detta sammanhang sker en omtolkning av rättssäkerheten. Rättssäkerheten avvisas inte som princip, men dess innebörd förskjuts mot ett starkare fokus på skyddet av barn snarare än av misstänkta. Samtidigt problematiseras rättssäkerheten genom att framställas som frånvarande eller otillräcklig i relation till barns utsatthet, och i vissa fall som något som möjliggör fortsatt utsatthet. Detta uttrycks bland annat i formuleringar som: "Men rättssäkerheten då? Åh, där var den! Rättssäkerheten – denna sovande björn som inte vaknar när barn blir våldtagna" (Dumpen 2025h), "Var det någon som pratade om att inkludera barnen i rättssäkerheten?" (Dumpen 2023c) samt "Var finns barnen,

våra mest sårbara, när tidningssidorna fylls av rubriker om förövare och deras rättigheter?" (Dumpen 2024e).

På så sätt ges allmänintresset, särskilt barns säkerhet, företräde framför individers rätt till integritet, vilket även framkommer i uttalanden såsom: "I den intresseavvägning som förtalslagen vilar på måste barns rätt till skydd väga tyngre än gärningspersonens intresse [...]" (Dumpen 2026e) och "För att barnen ska få chans till liv, är avslöjanden avgörande" (Dumpen 2024n). Barnet och dess rättigheter blir här det primära, samtidigt som traditionell rättssäkerhet ges en mer sekundär, ibland problematiserad, roll. Att så är fallet tydliggörs i formuleringar som "Och du som säger 'man ska inte dömas på nätet' – nej det är sant. Men vet du vad? Man ska inte heller försöka knulla barn" (Dumpen 2025h).

Återkommande är även framställningen av förövare som medvetna aktörer som har sig själva att skylla vilket gör att avsteg från rättssäkerhet och risker förenade med Dumpens tillvägagångssätt framstår som mindre betydelsefulla. Detta syns genom uttalanden som: "Man råkar inte ladda ner övergreppsmaterial" (Dumpen 2024d), "Det är en kontinuerlig ström av högst medvetna val" (Dumpen 2024g) och "Man råkar heller inte hamna på Dumpen" (Dumpen 2024d). Detta gör att risker med ingripanden mot misstänkta förövare framstår som lägre i relation till riskerna som de själva anses förorsaka.

Samtidigt förekommer en tydlig strategi där metodernas brister och risker erkänns men rättfärdigas med hänvisning till deras nödvändighet och effekt. Detta framhålls bland annat genom uttalandena: "Dumpen är inte felfria. Vi har säkert trampat snett [...] Men låt oss vara tydliga: Vi har också avslöjat flera potentiella övergreppsförsök än en hel polismyndighet på sommarbemanning" (Dumpen 2025h), "De dömer Dumpens metoder utan att förstå att desperata situationer kräver drastiska åtgärder för att skydda de mest sårbara" (Dumpen 2024k) och "Dumpen är inte perfekt. De är stökiga, provocerande och ibland för intensiva. Men de får också fram människor som annars skulle fortsatt leva som om det inte fanns några konsekvenser alls" (Dumpen 2025h). Ytterligare stöd för denna logik återfinns i uttalanden som: "Det finns ingen ren väg till att bekämpa något så vidrigt som sexuella övergrepp mot barn" och att "någon måste ner i gyttjan" (ibid.).

Vidare normaliseras denna problematik genom att hänvisa till att andra aktörer kan göra fel: "Och ja, ibland blir det snett. Ibland går det för långt. Men så gör också samhället – fast med kostym och presstalesperson" (Dumpen 2025h). Ytterligare ett sätt att bemöta kritiken på är genom att avfärda den som uttryck för passivitet eller bristande handlingsvilja, exempelvis genom uttalanden som "Låt mig gissa vad som stör er. Det är inte metoden. Det är att ni själva inte har gjort ett skit" (ibid.).

6.3.2 Utredningens avvägningar

Utredningen uppmärksammar och erkänner återkommande risker och konsekvenser kopplade till ett införande av särskilda provokativa åtgärder, bland annat i relation till rättssäkerhetsprinciper (se: SOU 2025:109, s.149, 155, 180, 194). Riskerna rör dock även frågor om integritetsintrång, etiska dilemman samt praktiska konsekvenser av metodernas användning.

Ett återkommande sätt att hantera dessa risker på är genom att betona att åtgärderna ska omges av rättsliga ramar och begränsningar. Bland annat betonas att provokativa åtgärder, för att anses godtagbara, endast får förekomma om det är av synnerlig vikt för utredningen (SOU 2025:109, s. 15), att behovs- och proportionalitetsprinciperna ska beaktas (ibid. s. 14, 15, 157–159) samt att åtgärderna inte får innebära risk för liv eller hälsa (ibid. s. 160). Återkommande är även att poängtera att en tydlig reglering i sig kan minska riskerna, detta genom att det klargör gränserna för myndigheters befogenheter och därmed motverkar godtycklig eller felaktig användning av provokativa åtgärder (ibid. s. 145, 147, 193). Regleringen presenteras på så sätt som något som stärker, snarare än undergräver rättssäkerhet. Samtidigt ges begränsad vägledning kring hur principerna och begränsningarna rent konkret ska omsättas i praktiken.

En central del av utredningens resonemang är vidare att väga riskerna mot åtgärdernas förväntade nytta och de potentiella fördelar som provokativa åtgärder kan innebära (SOU 2025:109, s. 143, 164, 188, 190, 191, 192). I avvägningen relativiseras riskerna genom att ställas i relation till de fördelar som åtgärderna kan innebära, exempelvis förbättrade möjligheter att förhindra brott och lagföra gärningspersoner i svåråtkomliga miljöer (ibid. s. 143, 169).

En särskilt framträdande del av avvägningen rör skyddet för personlig integritet. Utredningen erkänner att provocativa åtgärder innebär ett visst mått av integritetsintrång, eftersom de bygger på vilseledande och dolda metoder (SOU 2025:109, s. 145). Samtidigt beskrivs intrången som begränsade, både i omfattning och karaktär då åtgärderna ofta är kortvariga, sker i avgränsade situationer och vanligtvis inte riktas mot särskilt integritetskänsliga miljöer eller uppgifter (ibid.). Positionen förstärks genom hänvisningar till gällande rätt. Utredningen betonar att varken Europakonventionen eller Europadomstolens praxis uttryckligen förbjuder användningen av provocativa åtgärder (ibid. s. 144, 146, 155), samt att personer som deltar i kriminella miljöer till viss mån får räkna med dolda metoder och integritetsintrång från brottsbekämpande myndigheter (ibid. s.146).

Samtidigt kan en normaliseringsprocess identifieras i utredningens framställning. Genom att uppmärksamma att provocativa metoder redan förekommer inom brottsbekämpning och ge exempel på hur dessa används i praktiken (SOU 2025:109, s.144), framställs lagförslaget som en vidareutveckling av redan etablerad praxis snarare än som ett principiellt nytt eller kontroversiellt brottsbekämpande inslag. Detta bidrar till att dämpa uppfattningen om metodernas eventuella risker och förstärker föreställningen om att riskerna kan kontrolleras genom tydligare reglering och institutionella ramar.

Samtidigt erkänns att åtgärder, såsom användningen av fiktiva barnpornografiska bilder, väcker etiska och principiella frågor och praktiska problem (SOU 2025:109, s. 180, 185–186). Det lyfts exempelvis att sådant material kan spridas vidare och därigenom bidra till ökad tillgänglighet av barnpornografiskt innehåll, samt att metoderna innebär att staten agerar på ett sätt som i andra sammanhang är kriminaliserat (ibid. s.180, 189, 194). Samtidigt bedömer utredningen att risken för ökad spridning av barnpornografiskt material, eller uppgifter om barn som utsatts för övergrepp inte förväntas öka på grund av framställningen av fiktiv barnpornografi, då användningen av åtgärden kommer vara begränsad och ske under tydliga riktlinjer för de brottsbekämpande myndigheterna (ibid. s. 19, 269). Däremot drar utredningen en tydlig gräns vad gäller användningen av material som föreställer verkliga barn. En sådan användning avvisas med hänvisning till att skyddsintresset för barnet väger tyngre, samt att det skulle innebära otillåten kränkning av barnet (ibid. s. 193). Samtidigt anses det godtagbart att använda material vars

ursprung är verkliga barn och händelser i samband med framställningen (ibid. s. 197), vilket aktualiserar frågor om hur en garanti för att verkliga bilder inte sprids faktiskt kan säkerställas i praktiken.

6.3.3 Remissinstansernas avvägningar

I remissinstansernas yttranden återfinns endast begränsade explicita avvägningar mellan motstående intressen. När sådana görs ges skyddet av barn och behovet av effektiv brottsbekämpning i regel företräde framför intressen om personlig integritet och rättssäkerhet (Barnombudsmannen 2026, s. 1–2; Polismyndigheten 2026, s. 6–7); Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 1,3). Exempelvis framhåller Polismyndigheten (2026, s. 7) att risken för en begränsad spridning av fiktivt material inte väger tyngre än intresset av att förhindra och avbryta sexuella övergrepp mot barn. På liknande sätt menar Jämställdhetsmyndigheten (2026, s. 3) att åtgärdernas positiva effekter, i form av ökat skydd för barn, väger tyngre än de eventuella negativa konsekvenserna. Även Åklagarmyndigheten (2026, s. 2) och Barnombudsmannen (2026, s. 2) betonar samhällsintresset av att bekämpa denna typ av brottslighet samt statens skyldighet att skydda barn från allvarliga brott.

En ytterligare avvägning som framträder rör relationen mellan effektiv brottsbekämpning och rättssäkerhetsmässiga begränsningar. Åklagarmyndigheten (2026, s. 2) framhåller exempelvis att brottsbekämpande myndigheter bör ges ett relativt stort handlingsutrymme vid användningen av provocativa metoder, mot bakgrund av åtgärdernas effektivitet beträffande att upptäcka och beivra brott.

Utöver detta görs inte så många avvägningar, centralt är snarare att efterfråga tydligare avvägningar från utredningens sida. Flera remissinstanser efterfrågar exempelvis mer utförliga analyser av vilka intressen som vägts mot varandra, hur dessa avvägningar motiverats samt vilka negativa konsekvenser som förslaget kan medföra (Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 1–4; Göteborgs tingsrätt 2025, s.2; Svea hovrätt 2026, s. 3; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s. 1; Brottsförebyggande rådet 2026, s. 1). Exempelvis efterfrågar Institutet för mänskliga rättigheter (2026, s. 1) en mer ingående analys av förslagets för- och nackdelar i relation till mänskliga rättigheter. På liknande sätt framhåller Svea hovrätt (2026, s. 3) och Brottsförebyggande rådet (2026, s.

1) avsaknaden av en tillräcklig analys över vilka konsekvenser provokativa åtgärder kan medföra för individer som blir föremål för dem.

Återkommande är även att diskutera risker kopplade till rättssäkerhet. Flera instanser betonar behovet av tydliga och rättsligt förankrade ramar för att säkerställa en enhetlig och förutsebar tillämpning (Brottsoffermyndigheten 2026, s.1; Åklagarmyndigheten 2026, s.3) och att behovs- och proportionalitetsprinciperna tydligt genomsyrar användningen (Åklagarmyndigheten 2026, s.3; Riksdagens ombudsmän 2026, s. 2; Svea hovrätt 2026, s. 3; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s. 3; Linköping universitet 2026, s. 3; Ekobrottsmyndigheten 2026, s. 1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s.3). I detta sammanhang framhålls åtgärdernas ingripande karaktär, krav på en restriktiv tillämplig, tydliga avgränsningar och noggranna bedömningar (Åklagarmyndigheten 2026, s.3; Riksdagens ombudsmän 2026, s.1–2; Svea hovrätt 2026, s.3; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s.3–4).

Vidare framhålls risker kopplade till gränsdragning och rättstillämpning. Riksdagens ombudsmän (2026, s.1) betonar exempelvis att det kan uppstå problem då vissa former av provokation föreslås regleras i lag medan andra fortsatt ska styras av allmänna principer vilket riskerar att skapa oklarhet och inkonsekvens i tillämpningen. Även Ekobrottsmyndigheten (2026, s.2) lyfter detta och påpekar att förslaget i flera avseenden avviker från gällande rätt.

Samtidigt kan sägas att remissinstansernas syn på rättssäkerhetsaspekterna är tudelad. Detta då flera instanser, däribland Riksdagens ombudsmän (2026, s.2), Stockholms tingsrätt (2026, s.1) Ekobrottsmyndigheten (2026, s.1), Brottsoffermyndigheten (2026, s.1) och Svea hovrätt (2026, s.3), framhåller att en lagreglering i sig kan stärka rättssäkerheten genom att tydliggöra gränserna för användningen av provokativa åtgärder. Rättssäkerhetsavvägningar görs således i begränsad utsträckning och främst indirekt genom resonemang om att rättssäkerheten inte nödvändigtvis undergrävs.

Därutöver lyfts risker kopplade till digital teknik och AI, särskilt användningen av fiktiva barnpornografiska bilder inom brottsbekämpningen (Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3; Integritetskyddsmyndigheten 2026, s.1) Framförallt handlar det om svåröverblickbara

konsekvenser, risk att faktiska barn identifieras till följd av realistiska bilder samt spridningsrisk av materialet vid bristande kontroll (Göteborgs tingsrätt 2025, s.2; Integritetsskyddsmyndigheten 2026, s.1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3).

6.4 Språkbruk

6.4.1 Dumpens språkbruk

Ett återkommande drag i Dumpens krönikor är användningen av ett starkt emotionellt och värdeladdat språk, där problemformuleringen ofta dramatiseras genom metaforer kopplade till krig, kris, jakt, mörker och hot. Situationen beskrivs exempelvis som "en form av krigföring" och ett "lågintensivt inre krig" (Dumpen 2025d), samtidigt som barns utsatthet gestaltas som att de befinner sig i "ett digitalt minfält utan skyddsväst" (Dumpen 2026f). Den digitala miljön framställs vidare som "de mörkaste hörnen av nätet" (Dumpen 2026g), "ett avgrundsdjupt mörker" (Dumpen 2025d) och som "ett gift som verkar över tid" (Dumpen 2025f), vilket förstärker bilden av ett dolt och ständigt närvarande hot. Även jaktmetaforer används, med formuleringar som att "rovdjuren jagar fritt i flera år" (Dumpen 2025c) och att förövare "studerar sitt byte och sin omgivning för att maximera chansen till fångst" (Dumpen 2025f). Därtill används kroppsligt och känslomässigt laddade uttryck, såsom att situationen "får magen att vända på sig" (Dumpen 2025d).

En tydlig retorisk strategi är även användningen av starka moraliska kontraster, där en uppdelning genomgående görs mellan gott och ont. Barn positioneras som sårbara och oskyldiga, medan förövare och ibland passiva eller kritiska aktörer, kopplas till det motsatta. Detta konkretiseras genom uttalanden såsom att Dumpens verksamhet är en "kamp mellan moral och rättvisa, mellan skydd och ursäkt [...]" (Dumpen 2024i). I linje med detta förekommer även en konsekvent avhumanisering av misstänkta, som återkommande benämns som "gäddor" (se t.ex.: Dumpen 2024c; Dumpen 2024l; Dumpen 2025c; Dumpen 2022), "rovdjur" (se t.ex.: Dumpen 2025c; Dumpen 2025f) och "monster" (Dumpen 2022). Parallellt framställs Dumpen själva i positiva termer, exempelvis som "modiga själar" och "hjältar" (Dumpen 2025d).

6.4.2 Utredningens språkbruk

Språket i utredningen är övervägande neutralt vilket skapar en bild av objektivitet. Exempelvis används försiktiga fraser som signalerar analys i stället för att slå fast sanningar såsom "Vi har kommit fram till [...]" (SOU 2025: 109, s. 14), "När det gäller konsekvenserna [...] bedömer vi att [...]" (ibid. s. 19) eller "[...] enligt vår uppfattning [...]" (ibid. s. 17). Retoriken präglas inte heller av någon stark emotionell laddning eller dramatisering, snarare är det en balanserad och resonerande framställning. Även avhumaniserande språk undviks, där personer som utsätts för åtgärderna benämns med neutrala termer som "den provocerades" (ibid. s. 38), "misstänkt gärningsperson" (ibid. s. 80) eller "enskilda" (ibid. s. 47).

Vissa inslag av moralisk förstärkning identifierades dock, bland annat i ett avsnitt som rör sexualbrott mot barn, där barnpornografi beskrivs som en "avskryvård och oacceptabel företeelse" (SOU 2025:109, s.184). Även om språket är byråkratiskt finns ofta en dramatisk underton i beskrivningen av det samhälleliga behovet genom beskrivningar av brottsligheten som "eskalerande" (ibid. s. 308), "systemhotande" (s. 169) eller "en hårdnande samhällssituation" (ibid. s. 232). Denna formulering bidrar till att understryka problemets allvar. Vidare förekommer även uttryck som att provokation kan användas för att "locka fram" gärningspersoner (ibid. s.165), vilket kan förstås som att provokativa åtgärder, genom att beskrivas med ett ledigt språk, normaliseras som en redan etablerad del av brottsbekämpningen. Det förstärks ytterligare av att provokativa åtgärder beskrivs som en "godtagbar arbetsmetod" (ibid. s. 14).

6.4.3 Remissinstansernas språkbruk

Remissinstansernas språkbruk präglas över lag av språklig försiktighet och en juridisk ton där argumentationen ofta formuleras genom försiktiga avvägningar snarare än tydliga ställningstaganden. Exempelvis använder Riksdagens ombudsmän (2026 s.1–2) och flera domstolar ett återhållsamt och juridiskt präglat språk med formuleringar som "framstår som", "kan ifrågasättas", "finns anledning att överväga", "torde" och "kan vara förenat med" (se t.ex.: Stockholm tingsrätt 2026, s. 1; Svea hovrätt 2026, s. 3; Göteborgs tingsrätt 2025, s. 2). Denna försiktighet speglar neutralitet samtidigt som den skapar ett intryck av saklighet och objektivitet. Samtidigt finns instanser som använder ett mer

slagkraftigt språkbruk där nödvändighet och samhälleligt ansvar återkommande lyfts fram. Exempelvis skriver Barnombudsmannen (2026 s.2) att samhället är i behov av en "kraftsamling", måste agera "kraftfullt" och "skyndsamt". Även Brottsoffermyndigheten skildrar provocativa åtgärder som kraftfulla och viktiga verktyg (Brottsoffermyndigheten 2026, s.1).

Språkbruket skiljer sig också i hur barn och brotten kopplade till dem framställs. Exempelvis använder Barnombudsmannen och Linköpings universitet ett tydligt barnrättsperspektiv där barns utsatthet och erfarenheter ges en central betydelse. Barnombudsmannen (2026, s. 2,4) framställer exempelvis barn som utsatts för sexualbrott som "unga överlevare" och använder begreppet "dokumenterade sexuella övergrepp mot barn" som term i stället för barnpornografi. Sådana formuleringar flyttar fokus från pornografibegreppet och brottsoffrets övergripande karaktär till de specifika barnen och deras utsatthet. På samma sätt beskriver Linköpings universitet (2026, s.2) sexualbrott mot barn som något "avskyvärt". Språket blir här inte enbart beskrivande utan också moraliserande och problemformulerande.

Att dessa instanser i högre grad intar ett barnrättsperspektiv är dock inte förvånande mot bakgrund av deras institutionella uppdrag och områden. Yttrandet från Linköpings universitet kommer från Barnafrid, ett nationellt kunskapscentrum med särskilt fokus på barns rättigheter, medan Barnombudsmannens uppdrag är att företräda barn och unga. Sammantaget kan därför sägas att språkbruket i remissyttrandena bör förstås i relation till vilken typ av instans det rör sig om.

7 Analys

I detta avsnitt analyseras och tolkas studiens resultat i relation till tidigare forskning samt de teoretiska utgångspunkterna. Analysen har strukturerats upp i olika teman som rör problembilden, hur problemet förstås, hur provocativa metoder rättfärdigas samt hur risker hanteras. Särskild uppmärksamhet riktas mot likheter och skillnader mellan Dumpens och de institutionella aktörernas framställningar, samt om argumentationen och resonemangen överlappar eller skiljer sig mellan materialen.

7.1 En gemensam problembild kring sexualbrott mot barn – säkerheten först

En central iakttagelse är att både institutionella aktörer och Dumpen utgår från en gemensam problembild där sexualbrott mot barn framställs som ett allvarligt samhällsproblem (se t.ex.: SOU 2025:109, s.169, 192; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s.4; Integritetskyddsmyndigheten 2026 s.1; Dumpen 2025e; Dumpen 2025g; Dumpen 2025i). Detta överensstämmer med tidigare forskning som visat att sexualbrott mot barn i digitala miljöer ofta framställs som ett allvarligt hot, vilket bidrar till en bred konsensus kring behovet av kraftfulla åtgärder (Maxwell 2022, s.136; Cochran et al. 2020, s.105–106).

Gemensamt för samtliga material är även att barn framställs som särskilt skyddsvärda, oskyldiga och sårbara. Detta syns exempelvis genom hur Dumpen beskriver barn som ett "skyddsobjekt" som vuxna är skyldiga att försvara (Dumpen 2024i), hur utredningen framhåller sexualbrott mot barn som särskilt angelägna att lagföra (SOU 2025:109, s. 192), samt hur remissinstanserna återkommande betonar barns särskilda utsatthet och behov av skydd (Linköpings universitet 2026, s. 2; Barnombudsmannen 2026, s. 1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3). Detta relaterar till tidigare forskning som visat att barn i diskussioner om sexualbrott ofta framställs som oskyldiga och särskilt skyddsvärda, samtidigt som skyddet av barn tilldelas en överordnad, närmast absolut status (Maxwell 2022, s. 149; Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1319; Holmes 2021, s. 223).

I båda materialen kan det därför ses som att skydds- och säkerhetsintressen ges en överordnad position, där barns säkerhet framställs som ett centralt samhällsintresse som motiverar mer långtgående och proaktiva åtgärder. Detta kan förstås i relation till Becks teori om risksamhället, där tidigare samhällsideal om jämlikhet och social förändring ersatts av ett överordnat säkerhetsideal (Beck 1992, s. 49, 19–20). I risksamhället blir säkerhet det centrala styrande målet, där fokus i högre grad ligger på att förebygga och undvika hot än på att uppnå positiva samhällsmål. Beck beskriver vidare hur kollektiva föreställningar om risk och fara blir en politisk drivkraft (Beck 1992, s. 49). I relation till materialet innebär detta att skyddet av barn framställs som så angeläget att mer ingripande kontroll- och övervakningsåtgärder kan framstå som nödvändiga och berättigade.

Trots denna gemensamma problembild skiljer sig materialen åt i hur hotet förstås, hur risker hanteras och vilka åtgärder som framställs som godtagbara och nödvändiga. Dessa skillnader analyseras närmare i de följande avsnitten.

7.2 Akuta hot och strukturella risker – två sätt att se samma problem

I Dumpens material framträder en tydlig moralisk och emotionell förstärkning av hotet, där sexualbrott mot barn kopplas till en ständigt närvarande och akut fara (se t.ex.: Dumpen 2024m; Dumpen 2023a; Dumpen 2025d; Dumpen 2024e). Framställningen ligger i linje med Cohens teori om moralpanik, eftersom problemet inte enbart definieras som en risk utan som ett akut hot mot samhällets ordning och moraliska värden (Cohen 1972, s. 9). Resultaten relaterar även till tidigare forskning som visar hur vigilantgrupper tenderar att skapa en känsla av överhängande hot i samhället (se t.ex.: Maxwell 2022, s. 148, 150; Cochran et al. 2020, s. 105–106; Young, Reeves & Cartwright 2025, s. 321; Favarel-Garrigues 2020, s. 308). Denna framställning skapar ett tolkningsramverk där krav på omedelbar handling framstår som naturligt och nödvändigt, vilket i sin tur kan rättfärdiga åtgärder som annars skulle uppfattats som oproportionerliga eller problematiska (Maxwell 2022, s. 137, 149; Chen 2020, s. 288, 291; Cochran et al. 2020, s. 105–106).

I denna beskrivning av hotet spelar även språkbruket en central roll. Dumpens användning av uttryck som "gäddor" och "rovdjur" bidrar till att avhumanisera misstänkta och framställa dem som avvikande (se t.ex.: Dumpen 2024c; Dumpen 2025f). Detta går hand i hand med tidigare forskning som visat hur sexualbrottslingar ofta framställs som en särskilt farlig och avvikande grupp (Cochran et al. 2020, s. 78; Ireland 2022, s. 204–205; Tippet 2024, s. 721), genom liknande avhumaniserande benämningar såsom "monster", "otäcka varelser" och "rovdjur" (Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1320; Ireland 2022, s. 207–208; Hadjumatheou 2021, s. 549). Fenomenet kan även förstås genom Cohens begrepp "folkdjävlar", där vissa grupper framställs som symboler för samhälleliga hot och moraliskt förkastliga avvikelser, och blir påminnelser till allmänheten om vad som är acceptabelt (Cohen 1972, s. 10).

Språkbruket bidrar till en tydlig moralisk uppdelning mellan gott och ont, där misstänkta sexualbrottslingar framstår som hotfulla och farliga, vilket sänker tröskeln för

extraordinära åtgärder (Cohen 1972, s. 9–10). Även detta överensstämmer med tidigare forskning om vigilantism, där hjälte- och monsternarrativ används för att rättfärdiga ingripanden (se t.ex.: Ireland 2022, s.204, 207–208; Hussey, Richards & Scott 2022, s.1320; Hadjimatheou 2021, s. 549; Young, Reeves & Cartwright 2025, s.321). Dumpens språkbruk präglas även av metaforer kopplade till krig och ett militariserat språk (se t.ex.: Dumpen 2025d; Dumpen 2026f), vilket tidigare forskning identifierat som vanligt förekommande hos pedofiljägare (Hussey, Richards & Scott 2022, s. 1324–1325). Genom att beskriva sexualbrott mot barn i sådana termer förstärks bilden av ett samhälle i kris, vilket kan tolkas som ett slags undantagstillstånd i Becks (1992, s. 24, 78–79) mening, där upplevelsen av omfattande risker och hot kan bidra till att extraordinära åtgärder successivt normaliseras.

I kontrast präglas det institutionella materialet av ett mer objektiva och juridiskt språk, vilket inte är förvånande mot bakgrund av materialets formella karaktär. Genom försiktiga formuleringar och neutrala begrepp framstår resonemangen som balanserade och rationella. Snarare än att moralisera kring hotet fungerar de institutionella texterna som "experter" som identifierar hot, "ställer diagnoser" på problemet och föreslår institutionella lösningar, i linje med Cohens (1972, s. 9) teori om moralpanik. Samtidigt innebär det neutrala språket inte att framställningen är värdeneutral. Även utredningen och remissinstanserna beskriver brottsligheten som "eskalerande" och "systemhotande" (SOU 2025:109, s. 308, 169), samt betonar behovet av ett "kraftfullt" och "skyndsamt" agerande (Barnombudsmannen 2026, s. 2).

Hotet ges dock en annan innebörd i det institutionella materialet, där fokus främst riktas mot digitalisering, teknologisk utveckling och förändrade brottsstrukturer (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 143, 151; Riksdagens ombudsmän 2026, s.1; Linköpings universitet 2026, s. 2; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 4). Behovet av nya brottsbekämpande metoder kopplas exempelvis återkommande till framväxten av svåråtkomliga digitala miljöer där sexualbrott mot barn kan begås och organiseras. Detta kan förstås i relation till Becks (1992, s. 23, 37, 19–20) teori om risksamhället, där moderna risker förstås som globala och gränsöverskridande och som strukturella konsekvenser av samhällsutvecklingen. Riskerna framstår därmed som strukturella och svårare att överblicka och kontrollera genom traditionella metoder. Framställningen överensstämmer även med tidigare

forskning som visar hur digitaliseringen både underlättat förövares kontakt med barn (Hamilton & Brennan 2025, s. 887–888; Krone et al. 2020, s. 99), och försvårat utredning och upptäckt av förövare genom anonymisering via VPN-tjänster och kryptering (Bleakley et al. 2024, s. 239, 242; Teunissen & Napier 2022, s. 10). Denna problemförståelse bidrar till att rättfärdiga mer ingripande metoder, eftersom befintliga verktyg framställs som otillräckliga för att hantera hotet.

7.3 Ett begränsat rättssystem - framväxten av alternativa säkerhetsaktörer?

Kritik mot rättsväsendets förmåga att hantera sexualbrott mot barn återkommer i både Dumpens material och det institutionella. I Dumpens material framställs rättsväsendet återkommande som otillräckligt och passivt i förhållande till problemets omfattning (se t.ex.: Dumpen 2024n; Dumpen 2025b; Dumpen 2024h; Dumpen 2022; Dumpen 2026h; Dumpen 2025a). Kritiken fungerar som ett centralt rättfärdigande för Dumpens metoder och speglar Becks (1992, s. 185–186, 190) idé om subpolitik, där andra aktörer än staten träder fram och agerar när institutionella system uppfattas som oförmögna att hantera moderna risker. Dumpen kan därmed förstås som en informell "säkerhetsaktör" som agerar i ett upplevt tomrum mellan samhällsliga risker och statens oförmåga att hantera dem. De försöker inte bara synliggöra problemet (se t.ex.: Dumpen 2025e; Dumpen 2026g), utan ingriper även aktivt (se t.ex.: Dumpen 2025h; Dumpen 2026f; Dumpen 2026g), vilket utmanar föreställningen om att brottsbekämpning primärt är statens ansvar.

Denna utveckling sammanfaller med tidigare forskning om vigilantism, som visar hur informella aktörer ofta motiverar sitt agerande genom upplevda institutionella brister och bidrar till en ansvarsförskjutning från staten till icke-institutionella aktörer (se t.ex.: Tippet 2024, s. 723–724; Purshouse 2020, s. 389; Hadjimatheou 2021, s. 554; Hussey, Richards & Scott 2022, s.1315; Hamilton & Brennan 2025, s. 892; Tselenti et al. 2025, s. 990–991; Chen 2020, s. 273, 276,291; Favarel-Garrigues 2020, s. 308). Forskning om sexualbrott mot barn online beskriver samtidigt hur brottsbekämpningen i högre grad präglas av samverkan mellan statliga aktörer, privata företag och ideella organisationer (Holt et al. 2020, s. 1, 3–4; Hamilton & Brennan 2025, s.890, 891; Tselenti et al. 2025, s. 988–989,997). Mot denna bakgrund kan Dumpens verksamhet förstås som en del av en

bredare utveckling där gränserna mellan statligt och icke-statligt ansvar för säkerhet och brottsbekämpning successivt blivit mer flytande.

Likande resonemang om rättsväsendets begränsningar återkommer även i det institutionella materialet, där svårigheter att upptäcka och ingripa mot sexualbrott online lyfts fram (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 170, 192; Polismyndigheten 2026, s. 2, 6; Barnombudsmannen 2026, s. 4–5; Riksdagens ombudsman 2026, s.1). Samtidigt betonas behovet av nya arbetssätt och utökade befogenheter för polis och rättsväsende (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 143, 149, 169; Barnombudsmannen 2026, s. 2; Polismyndigheten 2026, s. 6; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s. 3–4). Detta överensstämmer med tidigare forskning som visar att rättsväsendets hanteringar av sexualbrott mot barn ofta beskrivs som ineffektivt, präglad av resursbrist, felplacerade resurser och juridiska hinder (Hamilton & Brennan 2025, s. 890–892; Holt et al. 2020, s. 3–4; Tselenti et al. 2025, s. 988–992). Sammantaget bidrar dessa begränsningar till en föreställning om att traditionella rättsstatliga verktyg inte räcker till.

Vidare kan sägas att institutionerna tar avstånd från och samtidigt närmar sig delar av den logik som präglar Dumpens verksamhet. Även om rättsliga begränsningar och rättssäkerhetsprinciper betonas (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 145, 149, 155, 180, 189, 194; Åklagarmyndigheten 2026, s. 3; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s. 1; Riksdagens ombudsman 2026, s. 2), sker samtidigt en rörelse mot mer proaktiva och ingripande metoder som i vissa avseenden liknar de arbetssätt Dumpen länge argumenterat för. Detta kan förstås som en form av institutionell anpassning, där institutionella aktörer försöker möta nya riskbilder och samhällliga krav genom att successivt utveckla och rättfärdiga mer långtgående arbetsmetoder inom rättsstatens ramar. Utvecklingen kan även relateras till Becks (1992, s. 19–20) teori om risksamhället, där moderna samhällen i hög grad präglas av att framtida risker ska hanteras, minimeras och kanaliseras. Utvecklingen kan därmed tolkas som ett sätt för institutionella aktörer att återta kontrollen över risker som inom ramen för traditionella rättsstatliga verktyg ansetts svåröverskådliga och svårhanterliga. Det kan även förstås som ett möjligt uttryck för den ambivalens eller "motvilliga acceptans" som tidigare forskning identifierat i relationen mellan pedofiljägare och rättsväsendet, där rättsväsendet tar avstånd från och samtidigt

”tyst godkänner” sådana aktörers metoder och material (Gillespie 2019, s. 3, 11; Frampton 2022, s. 67–68; Purshouse 2020, s. 390).

Skillnaden ligger därmed inte främst i problemidentifieringen, utan i lösningens formulering, förståelse och rättfärdigande. Där Dumpen framställer situationen som ett akut systemfel som kräver alternativa aktörer (se t.ex.: Dumpen 2026f; Dumpen 2025b; Dumpen 2025h; Dumpen 2025c; Dumpen 2024k), argumenterar institutionella texter i stället för lagreglerade reformer inom rättsstatens ramar (se t.ex.: SOU 2025:109, s.143, 149, 169, 192; Barnombudsmannen 2026, s.2; Brottsoffermyndigheten 2026, s.1; Jämställdhetsmyndigheten 2026, s.3; Polismyndigheten 2026, s. 6).

7.4 Rättssäkerhet och riskhantering – balansgång eller hinder?

En central skillnad mellan materialen rör hur risker förstås och hanteras. I det institutionella materialet erkänns risker kopplade till rättssäkerhet, integritet, etik och metodernas praktiska konsekvenser. Exempelvis diskuteras intrång i privatlivet samt problem relaterade till användningen av AI-genererat material, såsom spridningsrisker, etiska dilemman kring statlig produktion av kriminaliserat innehåll och svårigheter med att kontrollera användningen (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 145, 149, 155, 180, 189, 194; Åklagarmyndigheten 2026, s. 3; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s. 1; Riksdagens ombudsman 2026, s. 2; Göteborgs tingsrätt 2025, s. 1, 2; Linköpings universitet 2026, s. 3; Lunds universitet 2026, s.3; Integritetsskyddsmyndigheten 2026, s. 29).

Riskerna framställs dock i regel som hanterbara genom proportionalitetsbedömningar och rättsliga begränsningar där de vägs mot behovet av effektiv brottsbekämpning och skyddet av barn (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 143, 147, 188, 193; Brottsoffermyndigheten 2026, s. 1; Svea hovrätt 2026, s. 3; Åklagarmyndigheten 2026, s. 2). Ett återkommande resonemang är att negativa konsekvenser, såsom integritetsintrång, framställs som acceptabla i relation till åtgärdernas förväntade nytta, exempelvis möjligheten att förebygga brott, avbryta övergrepp och lagföra gärningspersoner (se t.ex.: SOU 2025:109, s. 145–146, 188; Riksdagens ombudsmän 2026, s. 2; Stockholm tingsrätt 2026, s. 1; Svea hovrätt 2026, s. 3). Riskerna nedtonas alltså till förmån för dess fördelar.

Det institutionella materialet präglas därmed av en logik där risker inte förstås som något som kan elimineras, utan som något som måste administreras och balanseras mot andra samhällsintressen. Detta ligger nära Becks (1992, s. 19–20) resonemang om riskadministration och en ”logik för fördelning av risker” där risker måste hanteras. Det stämmer även med hans beskrivning av en säkerhetslogik där moderna samhällen successivt normaliserar åtgärder som tidigare framstått som extraordinära (ibid. s. 24, 49, 78–80). När hot uppfattas som särskilt allvarliga och svårkontrollerade ökar enligt Beck trycket på politiska och juridiska institutioner att agera mer kraftfullt, vilket kan leda till att undantagsliknande åtgärder gradvis institutionaliseras (ibid.). Det kan förklara varför värden som integritet och etik får ge vika, till förmån för mer ingripande åtgärder.

Denna normalisering blir extra tydligt i hur risker kopplade till rättssäkerhet hanteras. I det institutionella materialet, i synnerhet utredningen, sker en tydlig normalisering genom resonemang om att en lagreglering kan göra metoderna mer rättssäkra och därmed rättfärdigade (SOU 2025:109, s. 145, 147, 193). Provokativa arbetsmetoder framställs därmed inte främst som rättsstatliga undantag, utan som nödvändiga och hanterbara verktyg i arbetet mot sexualbrott mot barn. Samtidigt förekommer en tudelad hållning bland remissinstanserna, där vissa uttrycker oro kring vad åtgärden innebär för rättssäkerheten och risken för godtycklig tillämpning (se t.ex.: Åklagarmyndigheten 2026, s. 1; Riksdagens ombudsman 2026, s. 2; Institutet för mänskliga rättigheter 2026, s. 1). Det visar att gränsen för godtagbar brottsbekämpning fortfarande är omstridd, även inom institutionerna, och speglar vidare remissinstansernas olika intressen.

I kontrast återfinns i Dumpens material en tendens att omtolka rättssäkerheten som ett hinder för effektiv brottsbekämpning. Rättssäkerhetsprinciper framställs återkommande som något som skyddar ”fel personer”, hindrar skyddet av barn och därför bidrar till fortsatt utsatthet för barn (se t.ex.: Dumpen 2025h; Dumpen 2024e; Dumpen 2023c; Dumpen 2026e). Fokus riktas därmed främst mot riskerna med att inte agera. Även om de erkänner att deras metoder kan vara problematiska, nedtonas detta ofta genom hänvisningar till deras positiva effekter (se t.ex.: Dumpen 2025h), i likhet med det institutionella materialet. Vad som ses som problematiskt konkretiseras dock sällan närmare, utan risken som främst adresseras är rättssäkerheten som sedan omtolkas. Begränsat utrymme ges till frågor om exempelvis integritet, etik och metodernas

potentiella negativa konsekvenser. Ett sådant osynliggörande är i sig betydelsefullt då det säger något om vilka frågor som ges utrymme och vilka som marginaliseras. Den försiktighetsprincip hos lagstiftning som tidigare forskning identifierat, där potentiella hot och skyddsintressen prioriteras framför osäkerheter kring åtgärders konsekvenser (Dushi, Berdufi & Karagianni 2025, s. 4), tycks därmed vara central även för aktörer utanför lagstiftningen.

Risker kopplade till barns utsatthet och statliga aktörers passivitet ges därmed en överordnad position, samtidigt som alternativa riskförståelser marginaliseras. Detta kan förstås i relation till Cohens teori om moralpanik och Becks teori om risksamhället. Cohen (1972, s. 9, 12) beskriver hur samhälleliga hot socialt konstrueras och förstärks genom olika aktörers problemformuleringar, vilket bidrar till att vissa risker framstår som särskilt akuta och handlingskrävande. På liknande sätt menar Beck (1992, s. 23) att risker inte är självklara i sig, utan får betydelse genom hur de definieras och framställs av aktörer med tolkningsföreträde.

I både Dumpens och det institutionella materialet framträder därmed en selektiv riskförståelse där skyddet av barn och behovet av effektiv brottsbekämpning ges företräde framför andra rättigheter och överväganden. Detta är förenligt med tidigare forskning som visat att barns skyddsintresse i frågor om sexualbrott ofta tilldelas en särskilt stark och överordnad position (se t.ex.: Holmes 2021, s. 223; Tippet 2024, s. 721; Ireland 2022, s. 199, 212; O'Connell 2025, s. 56,58–59).

8 Slutsatser och avslutande diskussion

Syftet med studien har varit att analysera hur användningen av provocativa metoder vid sexualbrott mot barn framställs, rättfärdigas och förhandlas i institutionella texter och material från Dumpen. Särskilt fokus har riktats mot hur problemet framställs, vilka risker och avvägningar som lyfts fram i relation till metoderna och hur dessa hanteras i argumentationen. Studien har vidare undersökt om materialen överlappar eller skiljer sig åt i dessa framställningar.

Resultatet visar att både Dumpen och de institutionella materialen utgår från en delvis gemensam problembild där sexualbrott mot barn framställs som ett allvarligt, svårhanterligt och akut samhällsproblem som kräver effektiva åtgärder. I båda materialen ges barns skyddsintresse en särskilt framträdande position, vilken används för att rättfärdiga provocativa åtgärder. Centrala delar av Dumpens problemformulering förekommer i de institutionella texterna, men i en mer neutraliserad, juridiskt förankrad och rättsligt anpassad form. Studien visar därmed att gränsen mellan institutionella och icke-institutionella resonemang inte är absolut, utan snarare präglas av överlappningar och gemensamma logiker.

I denna problemformulering ingår även en gemensam uppfattning om att nuvarande system är otillräckligt och i behov av nya arbetssätt. Samtidigt uppstår en diskrepans i hur begränsningarna förstås. Det institutionella materialet tenderar att beskriva dessa som en följd av digitalisering och förändrade brottsstrukturer, medan Dumpen i högre grad kopplar begränsningarna till ett rättssystem som uppfattas som ovilligt eller oförmöget att agera kraftfullt. Dock finns vissa beröringspunkter där även Dumpen knyter problematiken till digitaliseringen och en närvaro av förövare i digitala miljöer.

Skillnader framträder även i hur risker förstås och hanteras. Det institutionella materialet präglas i högre grad av juridiska och administrativa resonemang där risker kopplade till rättssäkerhet, proportionalitet, personlig integritet och användningen av AI, erkänns och diskuteras. Dessa risker framställs dock som hanterbara genom reglering, proportionalitetsbedömningar och rättsliga begränsningar. Även om Dumpen till viss del erkänner riskerna med brottsprovokation kännetecknas materialet av en mer moraliserande och emotionellt laddad argumentation där fokus framför allt riktas mot riskerna med att inte agera och där rättssäkerheten återkommande framställs som något som riskerar att bidra till fortsatt utsatthet för barn. Detta får till följd att metodernas potentiella konsekvenser får en mer undanskymd position, tonas ned eller omtolkas, i relation till det överordnade skyddsintresset för barn.

Trots skillnaderna präglas båda materialen av en selektiv riskförståelse där vissa risker ges företräde framför andra. Skillnaden ligger främst i vilka risker som lyfts fram och hur dessa används för att rättfärdiga olika former av brottsbekämpning. Detta synliggör en

central spänning i materialet, nämligen att gränsen för vad som uppfattas som godtagbar brottsbekämpning inte är absolut, den är kontextberoende och förhandlingsbar. Det som anses acceptabelt formas därmed genom pågående förhandlingar mellan föreställningar av risker.

Sammantaget indikerar studien en bredare rättsutveckling där mer proaktiva och tidigare kontroversiella arbetsmetoder successivt normaliseras i takt med att brottsligheten förändras. Digitalisering, krypterade kommunikationsmöjligheter och framväxten av nya digitala brottsformer tycks bidra till förändrade föreställningar om vilka former av kontroll och övervakning som uppfattas som rimliga och nödvändiga. Resultaten tyder därmed på att gränserna för acceptabel brottsbekämpning håller på att omförhandlas i svensk kontext, särskilt i relation till sexualbrott mot barn. Genom detta har studiens syfte uppnåtts och frågeställningarna besvarats.

Samtidigt som studien visat att relationen mellan institutionella och icke-institutionella aktörer är mer komplex än en tydlig uppdelning mellan formell och informell rätt innebär detta inte nödvändigtvis att Dumpen haft ett direkt inflytande över rättsutvecklingen. Även om Dumpen beskriver utvecklingen som en del av "Lex Dumpen" kan förändringarna även förstås som ett uttryck för en bredare utveckling inom digital brottsbekämpning, där teknikutveckling och svårigheter med att utreda sexualbrott mot barn online bidragit till framväxten av en mer samproducerande säkerhetsordning mellan statliga och icke-statliga aktörer.

Utifrån studiens resultat aktualiseras även frågor om vilka konsekvenser denna utveckling kan få för framtida policyutveckling, rättssäkerhet och allmänhetens föreställningar om brott och ordning. När sexualbrott mot barn framställs som ett akut och exceptionellt samhällshot, samtidigt som provokativa metoder rättfärdigas genom barns skyddsintresse, riskerar extraordinära åtgärder att successivt normaliseras inom såväl offentlig debatt som institutionell praktik. En sådan normaliseringsprocess kan i sin tur påverka beslutsfattande på både lokal och nationell nivå. På mikronivå kan det påverka hur enskilda tjänstepersoner, exempelvis poliser, bedömer risker, fattar beslut och prioriterar resurser i sitt dagliga arbete. Det kan även medföra att personer som misstänks för sexualbrott mot barn i högre grad bli föremål för ingripande kontroll- och

övervakningsåtgärder redan innan skuld fastställts. På makronivå kan normaliseringen av extraordinära åtgärder påverka den politiska agendan och skapa legitimitet för ytterligare policyförändringar såsom utökade befogenheter, nya övervakningsformer, som offentliga register över sexualförbrytare, och förändrad lagstiftning. I linje med teorin om moralpanik kan detta förstås som en process där starka hotbilder bidrar till krav på snabbare och mer långtgående institutionella åtgärder. Samtidigt är det svårt att fastställa i vilken utsträckning den aktuella rättsutvecklingen faktiskt kan förstås som ett direkt resultat av moralpanik eller av Dumpens verksamhet specifikt.

Utveckling väcker vidare rättsliga och etiska frågor kring proportionalitet, rättssäkerhet och möjligheten till juridisk prövning. När preventiva och provokativa metoder i ökande grad framställs som nödvändiga för att skydda barn finns en risk att rättssäkerhetsprinciper som oskuldspresumtion och skydd mot otilbörlig provokation, ges ett mer begränsat utrymme i den offentliga och politiska argumentationen. Mot denna bakgrund indikerar studien att utvecklingen på området sannolikt även framöver kommer präglas av spänningar, inte minst mellan effektiv brottsbekämpning och rättsstatliga principer, men även mellan olika aktörers roller, ansvar och legitimitet i brottsbekämpningen.

För framtida forskning vore det därför relevant att undersöka hur dessa förändrade förutsättningar för brottsbekämpning och normaliseringen av extraordinära åtgärder påverkar rättssäkerheten och allmänhetens förtroende för rättssystemet. Mot bakgrund av att föreliggande studie inte intagit ett barnrättsperspektiv kan en intressant inriktning även vara att undersöka vilka konsekvenser normaliseringen av ingripande provokativa åtgärder får för barn, samt hur principer som barnets bästa och barns rätt till skydd påverkas vid tillämpningen av sådana åtgärder. Vidare vore det även intressant med mer fördjupade studier kring hur polisiära aktörer själva förhåller sig till aktörer som Dumpen, i syfte att undersöka om den motvilliga acceptans från rättssystemet som tidigare forskning identifierat, även kan urskiljas i svensk kontext.

9 Referenslista

Asp, P. (2008). Om brottsprovokation och dess betydelse för den provocerades ansvar. *Svensk Juristtidning*. <https://svjt.se/svjt/2008/779> [Hämtad 2026-04-09]

Axberger, H. (1989). *Brottsprovokation*. Stockholm: Juristförlaget.
<https://www.juridikbok.se/books/pdf?url=7526d5e4-0b4e-498e-bd25-5c35a3b6fab3.pdf>

Baier, Matthias, Nafstad, Ida & Svensson, Måns (2018). *Om rättssociologi: en introduktion*. 1 uppl., Lund: Studentlitteratur

Banakar, Reza (2009). Law Through Sociology's Looking Glass: Conflict and Competition in Sociological Studies of Law. I Denis, Ann & Kalekin-Fishman, Devorah (red.) *The New ISA Handbook in Contemporary International Sociology; Conflict, Competition and Cooperation*. Sage Publications, s. 58–73

Barragan, O. (2023). Hänger ut män som sexchattar med barn – så försvarar han pedofiljakten. *SVT Nyheter*, 5 mars 2023. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/patrik-sjoberg-hanger-ut-man-som-sexchattar-med-barn-sa-forsvarar-han-pedofiljakten-dumpen-pedofili> [Hämtad 2026-03-27]

Beck, U. (1992). *Risk Society: Towards a New Modernity* (övers. M. Ritter). London: Sage Publications. (Originalarbete publicerat 1986).
<http://www.riversimulator.org/Resources/Anthropology/RiskSociety/RiskSocietyTowardsAnewModernity1992Beck.pdf> [Hämtad 2026-04-21]

Bleakley, P., Martellozzo, E., Spence, R. & DeMarco, J. (2024). Moderating online child sexual abuse material (CSAM): Does self-regulation work, or is it greater state regulation needed? *European Journal of Criminology*, 21(2), s. 231–250.
doi: 10.1177/14773708231181361 [Hämtad 2026-03-27]

Boréus, K. & Kohl, S. (2018). Innehållsanalys. I Boréus, K. & Bergström, G. (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl., Lund: Studentlitteratur, s. 49-89

Bryman, A., Clark, T., Foster, L. & Sloan, L. (2025). *Brymans samhällsvetenskapliga metoder*. 4 uppl., Stockholm: Liber

Bäckström Johansson, M. (2026). Debatt: det är Bodströms fel att Dumpen behövs. *Expressen*, 20 februari 2026. <https://www.expressen.se/debatt/debatt-dumpen-ar-en-foljd-av-bodstroms-politik/> [Hämtad 2026-03-27]

Chen, Q. (2020). Exploring the bottom-up reform of sex offender registration in China: carceral feminism and populist authoritarianism. *Crime, Law & Social Change*, 74(3), s. 273–295. doi: 10.1007/s10611-020-09897-z [Hämtad 2026-03-27]

Chiang, E., De Rond, M. & Lok, J. (2024). Identity in a self-styled 'paedophile-hunting' group: A linguistic analysis of stance in Facebook group chats. *Applied Linguistics*, 45(4), s. 599–620. doi: 10.1093/applin/amad034 [Hämtad 2026-03-26]

Cochran, J.C., Toman, E.L., Shields, R.T & Mears, D.P. (2020). A Uniquely Punitive Turn? Sex Offenders and the Persistence of Punitive Sanctioning. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 58(1), s. 74–118. doi: 10.1177/0022427820941172 [Hämtad 2026-03-27]

Cohen, S. (1972). *Folk devils and moral panics: the creation of mods and rockers*. London: MacGibbon & Kee

Dumpen (2026a). *Lex Dumpen – startskottet, inte målgången*. <https://dumpen.se/2026/03/29/lex-dumpen-startskottet-inte-malgangen/> [Hämtad 2026-04-09]

Dumpen (2026b). *Hall of shame*. <https://dumpen.se/category/hall-of-shame/> [Hämtad 2026-03-27]

Dumpen (2026c). *Dumpen FAQ*. <https://dumpen.se/dumpen-faq/> [Hämtad 2026-03-27]

Dumpen (2026d). *Krönikor*. <https://dumpen.se/category/kronikor/> [Hämtad 2026-04-21]

Dushi, D., Berdufi, N. & Karagianni, A. (2025) The legal framework and legal gaps for AI-generated child sexual abuse material. *Computer Law & Security Review*, 59, Artikel 106205, s. 1–10. doi: 10.1016/j.clsr.2025.106205 [Hämtad 2026-03-27]

Favarel-Garrigues, G. (2020). Digital vigilantism and anti-paedophile activism in Russia: between civic involvement in law enforcement, moral policing and business venture. *Global Crime*, 21(3/4), s. 306-326. doi: 10.1080/17440572.2019.1676738 [Hämtad 2026-03-26]

Frampton, L. (2022). Paedophile hunters. Implications for police, courts and probation. *British Journal of Community Justice*, 18(1), s. 59-72. doi: 10.48411/dxzk-jw27 [Hämtad 2026-03-26]

Gillespie, A.A. (2019). "Paedophile hunters": How should the law respond? *Criminal Law Review*, (12), s. 1016-1034. <https://research.lancaster-university.uk/en/publications/paedophile-hunters-how-should-the-law-respond/> [Hämtad 2026-03-26]

Hadjimatheou, K. (2021). Citizen-led digital policing and demoratic norms: The case of self-styled paedophile hunters. *Criminology & Criminal Justice: An International Journal*, 21(4), s. 547-565. doi: 10.1177/1748895819880956 [Hämtad 2026-03-26]

Hamilton, K. & Brennan, M. (2025). Professional Perspectives on the Irish Response to Child Sexual Abuse and Exploitation: A Qualitative Analysis. *Journal of Child Sexual Abuse*, 34(8), s. 879-901. doi: 10.1080/10538712.2025.2581870 [Hämtad 2026-03-27]

Holmes, A.M. (2021). Citizens Led Policing in the Digital Realm: Paedophile Hunters and Article 8 in the case of *Sutherland v Her Majesty's Advocate*. *Modern Law Review*, 85(1), s. 219–231. doi: 10.1111/1468-2230.12653 [Hämtad 2026-03-26]

Holt, T.J., Cale, J., Leclerc, B. & Drew, J. (2020). Assessing the challenges affecting the investigative methods to combat online child exploitation material offenses. *Aggression & Violent Behavior*, 55, Artikel 101464, s. 1-7. doi: 10.1016/j.avb.2020.101464 [Hämtad 2026-03-27]

Hussey, E., Richards, K. & Scott, J. (2022). Pedophile hunters and performing masculinities online. *Deviant Behavior*, 43(11), s. 1313-1330. doi: 10.1080/01639625.2021.1978278 [Hämtad 2026-03-27]

Ireland, L. (2022). The acquisition of legitimacy for civilian policing. A case study of pedophile hunting groups. *Crime, Law & Social Change*, 79(2), s. 195-216. doi: 10.1007/s10611-022-10045-y [Hämtad 2026-03-26]

Justitiedepartementet, enheten för lagstiftning om allmän ordning och säkerhet (2025). *Remissmissiv SOU 2025:109 Särskilda provocativa åtgärder*. 4 november. Dnr: Ju2025/02310. https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/remittering-av-betankandet-sarskilda-provocativa-atgarder-sou-2025_109.pdf [Hämtad 2026-04-19]

Krone, T., Spiranovic, C., Prichard, J., Watters, P., Wortley, R., Gelb, K. & Hunn, C. (2020). Child sexual abuse material in child-centred institutions: situational crime prevention approaches. *Journal of Sexual Aggression*, 26(1), s. 91-110. doi: 10.1080/13552600.2019.1705925 [Hämtad 2026-03-27]

Lindh, K. (2022). "Dragning till småbarn en social atombomb". *Svenska Dagbladet*, 3 juli 2022. <https://www.svd.se/a/mrqj7E/pedofiljagarna-pa-dumpen-drar-storpublik-med-uthangningar> [Hämtad 2026-03-27]

Lussier, P. & Mathesius, J. (2019). Not in my backyard: Public sex offender registries and public notification laws. *Canadian Journal of Criminology & Criminal Justice*, 61(1), s. 105-116. doi: 10.3138/cjccj.2018-0026 [Hämtad 2026-03-27]

Maxwell, F. (2022). When good is not good enough: evaluating the proportionality and necessity of the Australian government hacking warrants. *Current Issues in Criminal Justice*, 34(2), s. 136-154. doi: 10.1080/10345329.2022.2046934 [Hämtad 2026-03-27]

Nilsson, S. (2022). *Välkommen till Dumpen!* <https://dumpen.se/2022/03/08/valkommen-till-dumpen/> [Hämtad 2026-03-27]

O'Connell, C. (2025). Public perceptions of paedophile hunters: Effects of dehumanisation, attribution of blame and moral disengagement. *Assessment & Development Matters*, 17(3), s. 54–59. doi: 10.53841/bpsadm.2025.17.3.54 [Hämtad 2026-03-26]

Purshouse, J. (2020). 'Paedophile hunters', criminal procedure, and fundamental human rights. *Journal of Law & Society*, 47(3), s. 384-411. doi: 10.1111/jols.12235 [Hämtad 2026-03-26]

Ras, I.A & Koning, A. (2025). The disappearance of 'poverty' in Dutch House of Representatives debates on the sexual exploitation of children in travel and tourism (SECTT). *Discourse & Society*, 36(3), s. 400-415. doi: 10.1177/09579265241288586 [Hämtad 2026-03-27]

Rydhagen, M. (2026). Dumpen inifrån: de är hemliga "fiskare" – jagar pedofiler. *Expressen*, 4 april 2026. <https://www.expressen.se/nyheter/sverige/dumpen-inifran-de-ar-hemliga-fiskare--jagar-pedofiler/> [Hämtad 2026-05-07]

Sorell, T. (2019). Scambaiting on the spectrum of digilantism. *Criminal Justice Ethics*, 38(3), s. 153-175. doi: 10.1080/0731129X.2019.1681132 [Hämtad 2026-03-26]

Steel, C.M.S. (2026). Child Sexual Exploitation Material: Investigative and Legal Challenges with Generative Artificial Intelligence. *Victims & Offenders*, 21(3), s. 555-573. doi: 10.1080/15564886.2025.2532541 [Hämtad 2026-03-27]

Teunissen, C. & Napier, S. (2022). Child sexual abuse material and end-to-end encryption on social media platforms: An overview. *Trends & Issues in Crime & Criminal Justice*, (653), s. 1-19. doi: 10.52922/ti78634 [Hämtad 2026-03-27]

Tippett, A. (2024). The rise of paedophile hunters: To what extent are cyber-vigilante groups a productive form of policing, retribution and justice? *Criminology & Criminal Justice: An International Journal*, 24(4), s. 711-732. doi: 10.1177/17488958221136845 [Hämtad 2026-03-26]

Tselenti, D., Carvalho, J., Azevedo, V., Santos Gomes, H., Sophie Haubrock, L., Hillert, J., Rahm, C., Briken, P., Dekker, A., Joleby, M. & Seto, M.C. (2025). Policing child sexual exploitation and abuse cases: A qualitative PRIORITY study of the challenges faced by law enforcement officers in Germany, Portugal, and Sweden. *Policing & Society*, 35(7), s. 983-1000. doi: 10.1080/10439463.2024.2447842 [Hämtad 2026-03-27]

Wijermars, M. (2022). Selling internet control: the framing of the Russian ban of messaging app Telegram. *Information, Communication & Society*, 25(15), s. 2190-2206. doi: 10.1080/1369118X.2021.1933562 [Hämtad 2026-03-27]

Young, J.T., Reeves, C. & Cartwright, A. (2025). Understanding public perceptions of paedophile hunters. *Safer Communities*, 24(4), s. 309-324. doi: 10.1108/SC-01-2025-0005 [Hämtad 2026-03-26]

Rättsligt material:

Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, ändrad genom protokoll nr 11 och 14, med protokoll nr 1, 4, 6, 7, 12 och 13 (1950).

https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Convention_SWE

Göteborgs tingsrätt dom 2024-01-05 i mål nr B 6005-24

Justitieombudsmannen (1973). *Justitieombudsmännens ämbetsberättelse, saml. 2:2*.

Stockholm: Sveriges riksdag. <https://data.riksdagen.se/fil/2E64781B-7B6E-4760-BE5D-60D8C288D573>

Kommittédirektiv 2024:44. *Stärkt brottsbekämpning genom lagreglering av provokation*

Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform

NJA 2007 s. 1037

NJA 1951 s. 111

NJA 1953 s. 582

Polislag (1984:387)

Prop. 2025/26:49. *Ett utvidgat straffansvar för försök, förberedelse och stämpling till brott*

Prop. 1983/84:111 *Regeringens proposition med förslag till polislag m.m.*

SFS 1942:740 *Rättegångsbalk*

SFS 1962:700. *Brottsbalk*

SOU 1982:63. *Polislag*

10 Empiriskt material

Krönikor från Dumpen:

Dumpen (2026a). *Lex Dumpen – startskottet, inte målgången*.
<https://dumpen.se/2026/03/29/lex-dumpen-startskottet-inte-malgangen/> [Hämtad 2026-04-09]

Dumpen (2026e). *Barnens skydd måste väga tyngre än förövarnas anonymitet*.
<https://dumpen.se/2026/02/06/barnens-skydd-maste-vaga-tyngre-an-forovarnas-anonymitet/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2026f). *Den juridiska dårhus-farsen där gäddan blir fridlyst*.
<https://dumpen.se/2026/01/24/den-juridiska-darhus-farsen-dar-gaddan-blir-fridlyst/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2026g). *Gäddårsstatistiken, redaktörens årskrönika*.
<https://dumpen.se/2026/01/01/gaddarsstatistiken-redaktorens-arskronika/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2026h). *Ellie om att förövaras integritet och förtal*.
<https://dumpen.se/2026/01/21/ellie-om-att-forovares-integritet-och-fortal/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025a). *Varför är det så svårt att våga se hur verkligheten för våra barn ser ut? Krönika av redaktör Kattarina*.
<https://dumpen.se/2025/08/22/varfor-ar-det-sa-svart-att-vaga-se-hur-verkligheten-for-vara-barn-ser-ut-kronika-av-redaktor-kattarina/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025b). *Om polisen fick jobba proaktivt med att förhindra tragedier istället för att utreda dem*.
<https://dumpen.se/2025/08/13/om-polisen-fick-jobba-proaktivt-med-att-forhindra-tragedier-istallet-for-att-utreda-dem/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025c). *Ska vi stå och titta på – i tre år?*
<https://dumpen.se/2025/08/10/ska-vi-sta-och-titta-pa-i-tre-ar/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025d). *Fiskarna i mörkret - en hyllning till de modigaste jag känner*.
<https://dumpen.se/2025/08/01/fiskarna-i-morkret-en-hyllning-till-de-modigaste-jag-kanner/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025e). *Flykten till fokusförflyttning när verkligheten blir för svår*.
<https://dumpen.se/2025/07/21/flykten-till-fokusforflyttning-nar-verkligheten-blir-for-svar/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025f). *Tjuvfiskaren och groomaren*.
<https://dumpen.se/2025/07/18/tjuvfiskaren-och-groomaren/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025g). *Hur många barn måste offras innan våra politiker vaknar?*
<https://dumpen.se/2025/07/17/hur-manga-barn-maste-offras-innan-vara-politiker-vaknar/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025h). *Till alla som hatar Dumpen.* <https://dumpen.se/2025/07/16/till-alla-som-hatar-dumpen/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025i). *Domstolar i Sverige.* <https://dumpen.se/2025/03/23/domstolar-i-sverige/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2025j). *Bakom skärmen i barnens tjänst: en julhälsning.*
<https://dumpen.se/2025/12/22/bakom-skarmen-i-barnens-tjanst-en-julhalsning/>
[Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024a). *Thomas Bodströms uttalanden i TV om Dumpen.*
<https://dumpen.se/2024/11/14/thomas-bodstroms-uttalanden-i-tv-om-dumpen/>
[Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024b). *Dumpenvolontärens tankar om fokusförflyttning och begreppsanvändning.* <https://dumpen.se/2024/04/27/dumpenvolontarens-tankar-om-fokusforflyttning-och-begreppsanvandning/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024c). *Vi offrar oss gärna – För barnen!* <https://dumpen.se/2024/04/08/vi-offrar-oss-garna-for-barnen/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024d). *Man råkar inte hoppa från en klippa.*
<https://dumpen.se/2024/04/07/man-rakar-inte-hamna-pa-dumpen/> Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024e). *Förövarnas nyheter, barnens tystnad.*
<https://dumpen.se/2024/04/05/forovarnas-nyheter-barnens-tystnad/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024f). *Dumpenvolontärens tankar om förövarna och deras offer.*
<https://dumpen.se/2024/03/30/dumpenvolontarens-tankar-om-forovarna-och-deras-offer/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024g). *Glöm inte, att endast offren har makten att förlåta sina föröware!*
<https://dumpen.se/2024/03/23/glom-inte-att-endast-offren-har-makten-att-forlata-sina-forovare/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024h). *Dumpenvolontären tänker om hur riktiga barn skadas.*
<https://dumpen.se/2024/03/16/dumpenvolontaren-tanker-om-hur-riktiga-barn-skadas/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024i). *Är vissa övergrepp verkligen mindre förkastliga än andra?*
<https://dumpen.se/2024/03/04/ar-vissa-overgrepp-verkligen-mindre-forkastliga-an-andra/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024j). *Dumpenvolontärens tankar om barnpornografi*.
<https://dumpen.se/2024/03/02/dumpenvolontarens-tankar-om-barnpornografi/>
[Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024k). *Tror du att du hade haft ett val?*
<https://dumpen.se/2024/03/01/tror-du-att-du-hade-haft-ett-val/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024l). *Dumpenvolontärens tankar om barn, gäddor och lagstiftning*.
<https://dumpen.se/2024/02/17/dumpenvolontarens-tankar-om-barn-gaddor-och-lagstiftning/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024m). *2 år med Dumpen*. <https://dumpen.se/2024/06/18/2-ar-med-dumpen/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2024n). *Är förövares liv, mer värt än barnets?*
<https://dumpen.se/2024/05/05/ar-forovarens-liv-mer-vart-an-barnets/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2023a). *System reboot*. <https://dumpen.se/2023/10/07/system-reboot/>
[Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2023b). *Groominglagen i praktiken*.
<https://dumpen.se/2023/09/14/groominglagen-i-praktiken/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2023c). *Hovrättscirkusen fortsätter*.
<https://dumpen.se/2023/03/20/hovrattscirkusen-fortsatter/> [Hämtad 2026-04-22]

Dumpen (2022). *Vem kunde tänka sig detta?* <https://dumpen.se/2022/11/08/vem-kunde-tank-sig-detta18980/> [Hämtad 2026-04-22]

Remissyttranden och SOU:

Barnombudsmannens remissyttrande Dnr: BO 2025-0345 (2026-01-29). Remiss av betänkandet Särskilda provocativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/barnombudsmannen.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Brottsförebyggande rådets remissyttrande Dnr: 0769/25 (2026-02-05). Remissyttrande över betänkandet Särskilda provocativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/brottsforebyggande-radet.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Brottsoffermyndighetens remissyttrande Dnr: 15211/2025 (2026-02-12). Remissvar betänkandet Särskilda provocativa åtgärder, SOU 2025:109.
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/brottsoffermyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Ekobrottsmyndighetens remissyttrande Dnr: EBM2025-1364 (2026-02-16). Angående betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/ekobrottsmyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Göteborgs tingsrätts remissyttrande Dnr: 0293/TGG 2025 (2025-02-16). Yttrande över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109). Tillgänglig på:

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/goteborgs-tingsratt.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Institutet för mänskliga rättigheters remissyttrande Dnr: 3.2.1-750/2025 (2026-02-16). Remissvar över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/institutet-for-manskliga-rattigheter.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Integritetsskyddsmyndighetens remissyttrande Dnr: IMY-2025-21356 (2026-02-16).

Yttrande över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/integritetsskyddsmyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Jämställdhetsmyndighetens remissyttrande Dnr: 25/00827 (2026-02-16).

Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet särskilda provokativa åtgärder, SOU 2025:109.

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/jamstalldhetsmyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Linköpings universitets (Barnafrid) remissyttrande Dnr: LIU-2025-05555 (2026-02-13).

Remissvar till betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/linkopings-universitet-barnafrid.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Lunds universitets (Juridiska Fakulteten) remissyttrande Dnr: V2025/3046 (2026-02-16). Remiss: Särskilt provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/lunds-universitet-juridiska-fakulteten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Polismyndighetens remissyttrande Dnr: A692.999/2025 (2026-02-13). Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/polismyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Riksdagens ombudsmäns (JO) remissyttrande Dnr: R 148-2025 (2026-02-16). Yttrande över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).

<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/riksdagens-ombudsman---jo.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

SOU 2025:109. *Särskilda provokativa åtgärder*

Stockholms tingsrätts remissyttrande Dnr: TSM 2025/0668, Doss 51 (2026-02-16). Yttrande över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/stockholms-tingsratt.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Svea hovrätts remissyttrande Dnr: HSV 2025/1182 (2026-02-13). Yttrande över betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/svea-hovratt.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens remissyttrande Dnr: 196-2025 (2026-02-17). Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/sakerhets--och-integritetsskyddsnamnden.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Tullverkets remissyttrande Dnr: TV-2025-25374 (2026-02-11). Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/tullverket.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Uppsala universitets (Juridiska fakultetsnämnden) remissyttrande Dnr: 2025/68 (2026-02-12). Betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/upsala-universitet-juridiska-fakulteten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

Åklagarmyndighetens remissyttrande Dnr: ÅM2025-2419 (2026-02-13). Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109).
<https://www.regeringen.se/contentassets/65e5e938f9de48718194c7ba47308327/aklagarmyndigheten.pdf> [Hämtad 2026-04-20]

11 Bilagor

Bilaga 1. Sökord och block för litteratursökning ett

Block	Ämne	Sökord
Block 1	Fenomenet pedofiljägare och digital vigilantism	"pedophile hunt*" OR "paedophile hunt*" OR "child predator hunters" OR digilantism OR "digital vigilantism" OR "online vigilantism"
Block 2	Legitimering, motivering och problematisering	legitim* OR justification OR "public trust" OR delegitimization OR critique OR criticism OR distrust OR "public support" OR "public opinion" OR justice OR "rule of law" OR "due process"

Bilaga 2. Sökord och block för litteratursökning två

Block	Ämne	Sökord
Block 3	Lagstiftning, lagstiftningsförslag och prevention	"law reform" OR lawmaking OR "legal policy" OR "crime policy" OR "crime prevention" OR "sentencing reform" OR "criminal justice policy" OR "criminal policy" OR "sentencing policy" OR punishment OR policymaking OR policing OR "prevention of crimes against children" OR "proactive prevention" OR legislation
Block 4	Motivering, legitimering och argumentation	legitim* OR justification OR rhetoric* OR discourse OR "political discourse" OR "political rhetoric" OR argument* OR illegitimacy OR implication* OR narrative OR challenge*
Block 5	Brottskategori	"child sexual abuse" OR "child molester*" OR grooming OR pedo* OR paedo* OR "child exploitation" OR "child pornography"

Bilaga 3. Sökning ett – EBSCOhost

Sökning	Antal träffar	Första urval	Andra urval
"Block 1" AND "Block 2"	42	25	12

Bilaga 4. Sökning två – SocINDEX

Sökning	Antal träffar	Första urval	Andra urval
"Block 3" AND "Block 4" AND "Block 5"	107	31	13

Bilaga 5. Deskriptiv analys av tidigare forskning

Författare	Titel	År	Kontext	Tema 1	Tema 2	Tema 3
Bleakley, Paul; Martellozzo, Elena; Spence, Ruth & DeMarco, Jeffrey	Moderating online child sexual abuse material (CSAM): Does self-regulation work, or is greater state regulation needed?	2024	Storbritannien och USA		X	
Chen, Qi	Exploring the Bottom-Up Reform of Sex Offender Registration in China: Carceral Feminism and Populist Authoritarianism	2020	Kina	X		
Chiang, Emily; De Rond, Mark & Lok, Jaco	Identity in a Self-styled "Paedophile-hunting" Group: A Linguistic Analysis of Stance in Facebook Group Chats	2024	Storbritannien	X		X
Cochran, Joshua; Toman, Elisa; Shields, Ryan & Mears, Daniel	A Uniquely Punitive Turn? Sex Offenders and the Persistence of Punitive Sanctioning	2020	USA	X		
Dushi, Desara; Berdufi, Nertil & Karagianni, Anastasia	The legal framework and legal gaps for AI-generated child sexual abuse material	2025	EU	X	X	
Favarel-Garigus, Gilles	Digital vigilantism and anti-paedophile activism in Russia. Between civic involvement in law enforcement, moral policing and business venture	2020	Ryssland	X		
Frampton, Laura	Paedophile hunters: Implications for police courts and probation	2022	England och Wales			X
Gillespie, Alisdair	"Paedophile hunters": how should the law respond?	2019	England och Wales			X
Hadjimatheou, Katerina	Citizen-led digital policing and democratic norms: The case of self-styled paedophile hunters	2021	Storbritannien	X	X	X
Hamilton, Kelly & Brennan, Maggie	Professional Perspectives on the Orosh Responses to Child Sexual Abuse and Exploitation: A Qualitative Analysis	2025	Irland		X	
Holmes, Allison	Citizen Led Policing in the Digital Realm: Paedophile Hunters and Article 8 in the case of Sutherland v Her Majestys Advocate	2021	Storbritannien	X		X
Holt, Thomas; Cale, Jesse; Leclerc, Benoit & Drew, Jacqueline	Assessing the challenges affecting the investigative methods to combat online child exploitation material offenses	2020	Global/online	X	X	

Författare	Titel	År	Kontext	Tema 1	Tema 2	Tema 3
Hussey, Emma; Richards, Kelly & Scott, John	Pedophile Hunters and Performing Masculinities Online	2022	Skottland och USA	X	X	X
Ireland, Leanna	The acquisition of legitimacy for civilian policing: A case study of pedophile hunting groups	2022	USA	X	X	X
Krone, Tony; Spiranovic, Caroline; Prichard, Jeremy; Watters, Paul; Wortley, Richard; Gelb, Karen & Hunn, Charlotte	Child sexual abuse material in children-centred institutions: situational crime prevention approaches	2020	Australien	X	X	
Lussier, Patrick & Mathesius, Jeff	Not in My Backyard: Public Sex Offender Registries and Public Notification Laws	2019	Kanada och USA	X		
Maxwell, Francis	When good is not good enough:evaluating the proportionality and necessity of the Australian government hacking warrants	2022	Australien	X		
O'Connell, Claire	Public perceptions of paedophile hunters: Effects of dehumanisation, attribution, blame and moral disengagement	2025	Storbritannien	X		
Purshouse, Joe	Paedophile Hunters, Criminal Procedure, and fundamental Human Rights	2020	England och Wales	X	X	X
Ras, Ilse & Koning, Anneke	The disappearance of "poverty" in Dutch House of Representatives debated on the sexual exploitation of children in travel and tourism (SECTT)	2025	Nederländerna	X		
Sorell, Tom	Scambaiting on the spectrum of vigilantism	2019	Storbritannien och USA			X
Steel, Chad	Child Sexual Exploitation Material:Investigative and Legal Challenges with Generative Artificial Intelligence	2026	USA		X	
Teunissen, Coen & Napier, Sarah	Child sexual abuse material and end-to-end encryption on social media platforms: An overview	2022	Australien, USA och Storbritannien	X	X	
Tippett, Anna	The rise of paedophile hunters: To what extent are cyber-vigilante groups a productive form of policing, retribution and justice	2024	Storbritannien	X	X	X

Författare	Titel	År	Kontext	Tema 1	Tema 2	Tema 3
Tselenti, Danaï; Carvalho, Joana; Azevedo, Vanessa; Santos Gomes, Hugo; Sophie Haubrock, Lina; Hillert, Jana; Rahm, Christoffer; Briken, Peer; Dekker, Arne; Joleby, Malin & Chikong Seto, Michael	Policing childsexual exploitation and abuse case: a qualitative PRIORITY study of the challenges faced by law enforcement officers in Germany, Portugal and Sweden	2025	Tyskland, Portugal och Sverige		X	
Wijermars, Mariëlle	Selling internet control: the framing of the Russian ban of messaging app Telegram	2022	Ryssland	X		
Young, James; Reeves, Carla & Cartwright, Ashley	Understanding public perceptions of Paedophile Hunters	2025	Storbritannien	X		X

Bilaga 6. Kodningsschema

Analysområde	Fråga	Koder
Problemformulering	Vad framställs som problemet som kräver åtgärder?	Allvar/akut hot (t.ex. "växande problem", "samhällsfara") Barn som särskilt skyddsvärda Bristar i lagstiftning / polisarbete "Nya" brottsformer
Motivering av åtgärder	Hur rättfärdigas användningen av provokativa metoder?	Nödvändighet Effektivitet Förebyggande argument (stoppa brott innan de sker) Avskräckning Moraliska argument (rätt/fel, "skyldighet att agera" osv)
Avvägning av risker	Hur behandlas risker och rättsstatliga principer?	Erkännande av risker (t.ex. rättsosäkerhet) Nedtoning av risker Avvägning (rättssäkerhet vs skydd) Rättfärdigande av avsteg ("nödvändigt i vissa fall" osv) Tystnad (rättssäkerhet nämns ej)
Språkbruk	Vilka språkliga och retoriska grepp används för att framställa användningen av provokativa metoder?	Emotionellt språk (rädsla, avsky) Dramatisering / krigsretorik Avhumanisering av misstänkta Moraliskt (gott vs ont) Normalisering av åtgärder Neutralt/objektivt